

Research and Development Newsletter

เอกสารข่าวงานวิจัยและพัฒนา

ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๘๒ ประจำเดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๒

😊 งานวิจัยและพัฒนา 😊

เรื่อง... การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาลด้านการบริหารจัดการงาน

เรื่อง... การใช้คอมพิวเตอร์ของข้าราชการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

😊 บทความที่น่าสนใจ 😊

เรื่อง... สันติวิธีกับวิกฤตสังคมไทย

เรื่อง... กลุ่ม จี ๒๐ ณ กรุงลอนดอน

😊 สารน่ารู้... วันอานันทมหิดล ๙ มิถุนายน

😊 รอบรู้นอกสภา... ฝ่าวิกฤติประเทศไทย : ทางเลือกสู่สังคมใหม่

😊 เรียนรู้กับวิจัย... การทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

😊 พบปะนักวิจัย... ร.ศ.ดร.วุฒิชชาติ สุนทรสมัย

😊 ปิดท้ายวิจัย... ก้าวไปในบุญ : เสริมมงคลไหว้พระ ๙ วัด

เป็นศูนย์ข้อมูลแห่งการเรียนรู้ ยึดหลักธรรมาภิบาล วิชาการนำสมัย
จิตใจให้บริการ สนับสนุนสถาบันนิติบัญญัติ

กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

LIRT

เอกสารข่าวสารงานวิจัยและพัฒนา

Research and Development Newsletter

ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๘๒

ประจำเดือน มิถุนายน ๒๕๕๒

ที่ปรึกษา

นายจเร พันธุ์เปรื่อง

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

นางวิจิตรา วัชรภรณ์

ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ

บรรณาธิการบริหาร

นางสาวจิรพรรณ กาญจนอุดม

ผู้อำนวยการกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา

กองบรรณาธิการ

นางสาวอุษา

โมษิตตระกูล

นางสิวพร

สุขเอียด

นางสาวพจนา

ธีรภรณ์

นางสาวนารีลักษณ์

ศิริวรรณ

นายจันทมร

สีหาบุญลี

นายพิษณุ

สุ่มประดิษฐ์

นายสิริสร

กระแสรุสนทร

นางสาวปิยะวรรณ

ปานโต

นางสาววิมลรักษ์

ศานติธรรม

นางสาวปรียวรรณ

สุวรรณสุนัย

นางสาวอัญชลี

จวงจันทร์

บรรณาธิการ

นางสาวปรียวรรณ

สุวรรณสุนัย

วัตถุประสงค์

เพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสาร
ด้านการวิจัยและพัฒนา ซึ่งเป็นการเพิ่มพูนความรู้
ให้แก่บุคคลในวงงานรัฐสภา อันเป็นประโยชน์ต่อ
การปฏิบัติงานด้านนิติบัญญัติ

กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา

สำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ถนนประดิพัทธ์ เขตพญาไท

กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๖๗ - ๘

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๖๒

ผู้จัดทำ

นางสาวธัญธิดา

หาเรือนศรี

นางณัฐชานันท์

หนูทองอินทร์

ฝ่ายเผยแพร่

นางภัคกัญญา

มากทองไทร

LIART

บทบรรณาธิการ

สวัสดีค่ะ ท่านผู้อ่านทุกท่าน พบกันเป็นประจำนะคะสำหรับเอกสารข่าวสารงานวิจัยและพัฒนา ซึ่งฉบับนี้ถือเป็นฉบับที่ ๘๒ ประจำเดือน มิถุนายน ๒๕๕๒ แล้วนะคะ เริ่มต้นเนื้อหาด้วยงานวิจัยและพัฒนา ที่ได้ให้ข้อค้นพบงานวิจัยใหม่ ๆ เรื่อง **การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาลด้านการบริหารจัดการทางาน** ต่อด้วยงานวิจัยที่ใกล้ตัว คือ **การใช้คอมพิวเตอร์ของข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร** ส่วนบทความที่น่าสนใจก็ยังคงน่าสนใจสมชื่อค่ะ โดยเฉพาะเรื่อง **กลุ่ม จี ๒๐ ณ กรุงลอนดอน** ซึ่งเป็นภาค ๒ ของกลุ่ม จี ๒๐ ที่ต่อเนื่องจากฉบับเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๒ ค่ะ และมาต่อด้วยรอบรู้นอกสภาซึ่งเป็นการนำข้อสรุปจากการประชุมวิชาการประจำปี ๒๕๕๒ ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เรื่อง **ฝ่าวิกฤตประเทศไทย : ทางเลือกสู่สังคมใหม่** มานำเสนอให้ท่านผู้อ่านกันค่ะ ช่วงนี้เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศบ่อย โดยเฉพาะฝนที่ตกลงมาเกือบทุกวัน ขอให้ท่านผู้อ่านรักษาสุขภาพ เวลาออกจากบ้านอย่าลืมพกร่มติดตัวด้วยนะคะ และขอให้เพลิดเพลินกับเอกสารข่าวสารงานวิจัยและพัฒนาได้เลยค่ะ

กองบรรณาธิการ

LI RT

Legislative Institutional Repository of Thailand

สารบัญ

หน้า

งานวิจัยและพัฒนา

เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาล
ด้านการบริหารจัดการงาน

๑

เรียบเรียงโดย นารीलักษณ์ ศิริวรรณ

เรื่อง การใช้คอมพิวเตอร์ของข้าราชการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๘

เรียบเรียงโดย พิชญ์ สุ่มประดิษฐ์

บทความที่น่าสนใจ

เรื่อง สันติวิธีกับวิกฤตสังคมไทย

๑๓

อัญชลี จวงจันทร์

เรื่อง กลุ่ม จี ๒๐ ณ กรุงลอนดอน

๒๐

จันทมร สีหาบุญลี

สารหน้ารู้

วันอานันทมหิดล ๙ มิถุนายน

๒๔

วิมลรักษ์ ศานติธรรม

รอบรู้นอกสภา

ฝ่าวิกฤติประเทศไทย : ทางเลือกสู่สังคมใหม่

๒๘

ปรียวรรณ สุวรรณสุนัย

เรียนรู้กับวิจัย

การทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๓๒

สิริสรุ กระแสร์สุนทร

พบปะนักวิจัย

รองศาสตราจารย์ ดร.วุฒิชชาติ สุนทรสมัย

๓๗

ปิยะวรรณ ปานโต

ปิดท้ายวิจัย

ก้าวไปในบุญ : เสริมมงคลไหว้พระ ๙ วัด

๔๒

บรรณาธิการ

การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาล ด้านการบริการจัดหางาน

วิจัยโดย กองแผนงานและสารสนเทศ กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน

การปฏิรูปการเมืองตามแนวรัฐธรรมนูญนิยม เน้นการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ส่งผลให้เครือข่ายองค์กรประชาชน กลุ่มต่าง ๆ ได้เรียกร้องให้มีการทราบบัญชีคดีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสิทธิขั้นพื้นฐานและการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยเฉพาะในประเด็นเรื่องการเปิดพื้นที่การเมืองภาคประชาชน เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินนโยบายที่มีผลต่อวิถีชีวิตของตน ซึ่งผลจากการผลักดันของเครือข่ายต่าง ๆ ทำให้รัฐธรรมนูญฉบับนี้มีหลายมาตราที่อาจเรียกได้ว่าเป็นการเปิดพื้นที่และสร้างกลไกการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองที่มากกว่าการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

การมีส่วนร่วมของประชาชนตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญไม่ได้เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติ แต่ต้องมีการปรับตัวของหลายฝ่ายและความชัดเจนในระดับปฏิบัติ ซึ่งรวมไปถึงการพัฒนาสถาบันทางสังคมและการเมือง เพื่อรองรับความต้องการการมีส่วนร่วมของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การดำเนินงานตามภารกิจของกรมการจัดหางาน ภายใต้นโยบายด้านเศรษฐกิจของรัฐบาลที่ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และใช้หลักคุณธรรมกำกับการพัฒนาเศรษฐกิจในระบบตลาดเสรี เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากที่เปรียบเสมือนรากแก้วของประเทศ เศรษฐกิจระบบตลาดและเศรษฐกิจส่วนรวมให้มีส่วนร่วมในการขยายตัวทางเศรษฐกิจภายใต้กรอบความยั่งยืนและความพอดี โดยเน้นให้ภาคเอกชนมีบทบาทนำและผนึกกำลังร่วมกับภาครัฐ และภาคประชาสังคม ซึ่งแรงงานเป็นรากฐานสำคัญอีกส่วนหนึ่งของภาคเศรษฐกิจฐานราก การเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างภาคแรงงาน ภาคเอกชน และภาครัฐให้ครอบคลุมถึงการพัฒนาคูณภาพและฝีมือของแรงงานในระดับต่าง ๆ เพื่อให้สามารถมีผลผลิตและรายได้สูงขึ้นตามมาตรฐานฝีมือแรงงาน ตลอดจนส่งเสริมให้แรงงานทุกกลุ่มมีงานทำ มีอาชีพเสริม ได้รับการคุ้มครองและดูแลด้านสุขอนามัย ความปลอดภัยในการทำงาน ตลอดจนมีหลักประกันความมั่นคง รวมทั้งสวัสดิการแรงงานอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม และเพื่อให้การดำเนินงานตามภารกิจของกรมการจัดหางาน ภายใต้นโยบายของรัฐบาลเกิดผลสัมฤทธิ์แก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายมากที่สุด การมีส่วนร่วมจากภาคประชาชนเป็นส่วนสำคัญในการดำเนินงานตามภารกิจ

LIERT

ของกรมการจัดหางาน กรมการจัดหางานจึงเห็นว่าควรที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านการบริการจัดหางาน ของกรมการจัดหางาน เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของภาครัฐที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการบริการจัดหางานของกรมการจัดหางาน โดยผลการศึกษาที่ได้จะใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแผนงาน/โครงการของกรมการจัดหางานให้สอดคล้องกับนโยบายด้านเศรษฐกิจของรัฐบาลและสอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของภาคประชาชนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. ศึกษาหลักการและกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านการบริการจัดหางาน
๒. ศึกษา ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านการบริการจัดหางาน ทั้งในเรื่องของการร่วมตัดสินใจ ร่วมนำไปปฏิบัติ ร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมประเมินผล
๓. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านการบริการจัดหางานกับปัจจัยต่าง ๆ เช่น ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านสังคม เศรษฐกิจการเมืองและวัฒนธรรม
๔. ศึกษาความเชื่อมโยงของกระบวนการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านการบริการจัดหางาน

วิธีการศึกษาวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ แบ่งการศึกษาออกเป็น ๒ ส่วน คือ ๑) การศึกษาจากเอกสาร (Documentary Research) และ ๒) การศึกษาข้อมูลภาคสนาม (Field Research) เป็นการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและการประชุมเชิงปฏิบัติการ และนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาทดสอบทางสถิติ

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตเนื้อหา การศึกษาวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาด้านปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาลด้านการบริการจัดหางาน

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาชนทั่วไปที่เดินทางมาใช้บริการจัดหางาน ณ สำนักงานจัดหางานกรุงเทพฯ

ขอบเขตระยะเวลา คณะวิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมและออกสำรวจข้อมูลเพื่อนำผลการสำรวจมาวิเคราะห์ข้อมูลในช่วงระยะเวลาการศึกษาตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๕๐ ถึงเดือนกันยายน ๒๕๕๐

สรุปผลการวิจัย

๑. ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

LI RT

ประชากรกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๑,๖๖๗ คน ส่วนมากเป็นเพศหญิง จำนวน ๙๘๒ คน อายุระหว่าง ๒๐ - ๒๕ ปี มีภูมิลำเนาในภาคเหนือ จำนวน ๔๖๓ คน สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน ๗๘๖ คน มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง ๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๖๕๑ คน มีหนี้สินรวมมากกว่า ๕๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๕๒๙ คน มีหนี้สินส่วนใหญ่เป็นหนี้สินเพื่อยานพาหนะ จำนวน ๔๖๗ คน ไม่ได้เป็นสมาชิกในองค์กรระดับท้องถิ่น จำนวน ๑,๐๕๙ คน กลุ่มตัวอย่างที่มาขอรับบริการยังไม่มีการทำงาน จำนวน ๑,๑๓๕ คน มีวัตถุประสงค์ของการมาขอรับบริการ คือ เพื่อใช้บริการงานทำ จำนวน ๑,๑๙๕ คน และมาใช้บริการเป็นครั้งแรก จำนวน ๗๕๔ คน โดยพื้นที่ที่มาใช้บริการจัดหางานส่วนใหญ่ คือ กรุงเทพฯ และปริมณฑล จำนวน ๓๙๕ คน

๒. ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมและระดับความคาดหวังต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาล ด้านการบริการจัดหางาน

ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาลด้านการบริการจัดหางานจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๑,๖๖๗ คน พบว่า ในภาพรวมประชาชนมีส่วนร่วมต่อการดำเนินนโยบายด้านการจัดหางานในระดับน้อย หากพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมด้านการนำไปปฏิบัติเป็นลำดับที่ ๑ ด้านการรับประโยชน์เป็นลำดับที่ ๒ ด้านการติดตามและประเมินผลเป็นลำดับที่ ๓ และด้านการร่วมตัดสินใจเป็นลำดับสุดท้าย

ในด้านความคาดหวังต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาลด้านการบริการจัดหางาน พบว่า ในภาพรวมประชาชนมีความคาดหวังในระดับปานกลาง หากพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนคาดหวังต่อการมีส่วนร่วมด้านการรับประโยชน์เป็นลำดับที่ ๑ มีส่วนร่วมด้านการนำไปปฏิบัติเป็นลำดับที่ ๒ ด้านการร่วมตัดสินใจเป็นลำดับที่ ๓ และด้านการติดตามและประเมินผลเป็นลำดับสุดท้าย

๓. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านการบริการจัดหางานกับปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการศึกษา

(๑) ด้านการตัดสินใจ

ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาลด้านการบริการจัดหางาน ด้านการตัดสินใจ พบว่า ในภาพรวมประชาชนมีส่วนร่วมในด้านนี้น้อยที่สุด หากพิจารณาในประเด็นรายละเอียดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมด้านการตัดสินใจ พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบบริการจัดหางานเป็นลำดับแรก ลำดับถัดมาคือ การมีส่วนร่วมกำหนดรูปแบบโครงการหรือกิจกรรมนัดพบแรงงาน และประเด็นที่ประชาชนมีส่วนร่วมน้อยที่สุดในด้านการตัดสินใจ คือ การมีส่วนร่วมกำหนดงบประมาณในการจัดกิจกรรมด้านการบริการจัดหางาน

(๒) ด้านการนำไปปฏิบัติ

ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการนำไปปฏิบัติในภาพรวม พบว่า มีส่วนร่วมมากที่สุด หากพิจารณาในประเด็นย่อยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมด้านการนำไปปฏิบัติ พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพการทำงานและข้อมูลส่วนบุคคลแก่เจ้าหน้าที่มากที่สุด ลำดับถัดมาคือ การมีส่วนร่วมชักชวนผู้อื่นเข้าร่วมกิจกรรมบริการจัดหางาน ลำดับสามคือ การมีส่วนร่วมกิจกรรมวันนัดพบแรงงาน และลำดับสุดท้ายคือ การมีส่วนร่วมเป็นศูนย์บริการข้อมูลแก่คนหางานที่จะไปทำงานต่างประเทศ

(๓) ด้านการร่วมรับประโยชน์

ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านรับประโยชน์ในภาพรวม พบว่า มีส่วนร่วมเป็นลำดับสอง หากพิจารณาในประเด็นย่อยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมด้านการรับประโยชน์พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมเข้าอบรมอาชีพเสริมและได้รับการสนับสนุนและดูแลเมื่อประสบปัญหาในการจ้างงานและการทำงาน (ทั้งทางด้านกฎหมายและการเงิน) ทั้งในและต่างประเทศ ลำดับสามคือ ประชาชนเคยได้รับการติดต่อจากนายจ้างภายหลังรับบริการจัดหางานจากสำนักงานจัดหางาน

(๔) ด้านการติดตามและประเมินผล

ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการติดตามและประเมินผลในภาพรวม พบว่า มีส่วนร่วมเป็นลำดับสาม หากพิจารณาในประเด็นย่อยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมติดตามผลการขอรับบริการจัดหางานอย่างสม่ำเสมอเป็นลำดับแรก ลำดับถัดมาคือ ประชาชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการดำเนินงาน ด้านการจัดหางานทั้งทางด้านสถานที่จัดงาน เวลาในการให้บริการและเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการกับสำนักงานจัดหางานโดยตรง ลำดับสามคือ ประชาชนมีส่วนร่วมโดยเป็นหูเป็นตาสอดส่องสถานประกอบการที่ขึ้นทะเบียน ให้มีการประกอบกิจการที่ได้มาตรฐาน และมีสภาพแวดล้อมการทำงานที่เหมาะสม และลำดับสุดท้ายคือ ประชาชนเคยร้องเรียนและร้องทุกข์เกี่ยวกับการถูกหลอกลวงจากบริษัทจัดหางาน หรือบริษัทจัดส่งคนงานไปต่างประเทศ

สรุปผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ

การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เป็นอีกเครื่องมือหนึ่งที่คณะผู้วิจัยได้นำมาใช้เพื่อเพิ่มความสมบูรณ์ของการศึกษาข้อมูลภาคสนาม และเป็นการลดข้อจำกัดของการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนที่เป็นแบบสอบถาม อันเนื่องมาจากการสุ่มตัวอย่างจากแบบสอบถาม เป็นการสุ่มตัวอย่างจากประชาชนทั่วไปที่เข้ามาติดต่อขอรับบริการที่สำนักงานจัดหางานเท่านั้น ซึ่งไม่สามารถเป็นตัวแทนของผู้เกี่ยวข้องทั้งหมดของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้อย่างสมบูรณ์ ดังนั้นทางคณะผู้วิจัยจึงจัดการประชุมเชิงปฏิบัติขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการระดมความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับนโยบายรัฐบาลด้านบริการจัดหางานจากทุกภาคส่วนของสังคม อาทิ เจ้าหน้าที่ของกรมการจ้างงานทั้งจากส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ประชาชนทั่วไป เจ้าหน้าที่จาก

ส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของกรมการจัดหางาน เจ้าของสถานประกอบการ สมาชิกองค์การระดับท้องถิ่น (เทศบาล/อบจ./อบต.) สถานศึกษา ครูแนะแนว ผู้แทนสภาหอการค้าจังหวัด ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมจังหวัด ผู้นำชุมชน รวมทั้งสิ้น จำนวน ๒๓๙ คน

ผลที่ได้จากการประชุมเชิงปฏิบัติการในการร่วมกันแสดงความคิดเห็น แสวงหาและคิดค้นแนวทาง กลยุทธ์ มาตรการ รวมทั้งปัญหาและอุปสรรค ซึ่งทางภาคประชาชนต้องการให้ภาครัฐ โดยเฉพาะกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงานได้รับรู้และรับฟัง เพื่อนำไปปรับใช้ในรูปของกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ ให้ตรงกับความต้องการของภาคประชาชนและชุมชน และสอดคล้องกับวิถีชีวิตและศักยภาพของแต่ละจังหวัดต่อไป

๑. ด้านการตัดสินใจ

๑) เปิดโอกาสให้ภาคเอกชนและประชาชนมีส่วนร่วมในขั้นตอนการกำหนด และตัดสินใจในนโยบาย กิจกรรม โครงการ และงบประมาณของภาครัฐ อาทิ จัดให้ตัวแทนภาคธุรกิจและประชาชนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการในระดับนโยบายกับภาครัฐ หรือเป็นคณะกรรมการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ (โดยเฉพาะด้านครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์)

๒) ให้สถานศึกษาทั้งในระดับโรงเรียน/อุดมศึกษา หรือระดับที่กำลังเตรียมตัวเข้าสู่ตลาดแรงงาน เช่น กรมการศึกษานอกโรงเรียน ร่วมตัดสินใจในการกำหนดแนวทางความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับสถานศึกษา อาจเป็นการจัดทำความตกลง (MOU) ร่วมกันในการกำหนดยุทธศาสตร์หรือมาตรการด้านการแนะแนวอาชีพ การกำหนดกิจกรรม และสร้างเครือข่ายระหว่างสถานศึกษาด้วยกัน

๓) ให้ภาคประชาชนได้ร่วมพิจารณาและตัดสินใจในการกำหนดอัตราค่าใช้จ่าย ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ในการเดินทางไปทำงานต่างประเทศ

๔) ภาคเอกชน โดยเฉพาะผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการพัฒนาศักยภาพของกำลังแรงงาน เพื่อให้สอดคล้องและตรงความต้องการของภาคเอกชนในระดับจังหวัดมากที่สุด

๒. ด้านการนำไปปฏิบัติ

๑) สร้างความร่วมมือกับสถานศึกษา ภาครัฐ และภาคธุรกิจในการวางแผนและกำหนดแนวทางการจัดทำข้อมูลความต้องการของแต่ละวิชาชีพในตลาดแรงงาน ร่วมจัดทำฐานข้อมูลและวิเคราะห์สถานการณ์ตลาดแรงงาน

๒) สร้างเครือข่ายประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร โดยเพิ่มช่องทางขยายสื่อ อาทิ วิทยุชุมชน โครงการทัศนศึกษาสถานประกอบการ การเพิ่มช่องทางให้สถานประกอบการแจ้งความต้องการแรงงาน โดยตรงกับสถานศึกษา

๓) ภาคธุรกิจ ประชาชน และภาครัฐ ร่วมสร้างค่านิยมที่ดีในการประกอบอาชีพและร่วมประสานหาแหล่งทุนสำหรับประกอบอาชีพอิสระ อาทิ การจัดวิทยากรร่วมระหว่างภาครัฐ/เอกชน/สถานศึกษา

๓. ด้านการรับประโยชน์

๑) ร่วมหาแนวทางให้ภาคเอกชนได้บุคลากรที่ตรงตามความต้องการ ทั้งในด้านปริมาณและคุณสมบัติมากที่สุด และร่วมกันแก้ปัญหาการขาดแคลนแรงงาน

๒) ร่วมหาแนวทางให้ลูกจ้าง แรงงานได้รับความคุ้มครอง ประโยชน์และสิทธิที่พึงได้รับอย่างครบถ้วน ตลอดจนได้รับข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นอย่างทันเวลา รวมทั้งการจัดฝึกอบรม/ทักษะเป็นรายกรณีตามความต้องการของนายจ้าง

๔. ด้านการติดตามและประเมินผล

๑) การมีคณะกรรมการจากภาคธุรกิจเพื่อพิจารณาผลการดำเนินงาน แรงงานที่ไม่ได้รับการบรรจุ รวมทั้งการติดตามสถานการณ์ด้านแรงงาน

๒) ร่วมประเมินผลการฝึกอบรม/ฝึกงานของนักเรียน นักศึกษา

๓) มีคณะกรรมการประเมินสถานการณ์แรงงานในระดับชุมชน ตำบล อำเภอ และจังหวัด อาทิ การจัดประชุมกลุ่มย่อยในชุมชนทุกเดือนเพื่อประเมินและวางแผนการดำเนินงานในช่วงต่อไป

๔) จัดตั้งกลุ่มแบบไม่เป็นทางการเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และผลการดำเนินงาน

ข้อเสนอแนะ

๑. ด้านการส่งเสริมอาชีพ ให้มีการส่งเสริมด้านอาชีพเสริม ฝึกอบรมเกี่ยวกับฝีมือแรงงาน หรือฝึกอบรมด้านภาษา ด้านคอมพิวเตอร์และจัดให้มีเงินทุนหรือสินเชื่อให้กู้เพื่อนำไปประกอบอาชีพอิสระ

๒. ด้านช่องทางในการให้ข้อมูล ให้แจ้งข่าวสารทางไปรษณีย์ จัดวันนัดพบแรงงานบ่อย ๆ และให้มีการลงทะเบียนผ่าน Internet ได้ และมีการส่งผลกลับทาง e-mail หรือ SMS เพื่อความสะดวกของผู้ใช้บริการ

๓. ด้านเจ้าหน้าที่ ควรจัดฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ในเรื่องของการให้บริการ การให้คำแนะนำที่ดี และถูกต้อง และจัดเจ้าหน้าที่ให้เพียงพอต่อการให้บริการ

๔. ด้านสถานที่ให้บริการ ควรจัดสถานที่ให้กว้าง มีสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอต่อการให้บริการ แยกแผนกและมีป้ายบอกที่ชัดเจน และเพิ่มศูนย์บริการให้ทั่วถึง เพื่อความสะดวกในการมาใช้บริการ

๕. ด้านการให้บริการ ขยายเวลาให้บริการในวันหยุดราชการและวันเสาร์ - อาทิตย์ ควรจัดระบบการบริการให้รวดเร็วยิ่งขึ้น และติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

LI RT

๖. ด้านข้อกำหนด ควรออกกฎหมายให้ชัดเจนเกี่ยวกับนายจ้าง หรือสถานประกอบการในการปฏิบัติต่อลูกจ้าง ให้ผู้ใช้แรงงานได้มีส่วนร่วมในการกำหนดข้อกำหนด และอัตราค่าจ้างควรเหมาะสมกับการดำรงชีวิตในปัจจุบัน

๗. ด้านตำแหน่งงาน ให้ยกเลิกการจำกัดเรื่องอายุ หรือประสบการณ์ของผู้สมัคร จัดตำแหน่งงานให้เพียงพอต่อการรองรับผู้ว่างงาน ทั้งนี้ตำแหน่งงานควรตรงกับความรู้ความสามารถ และความต้องการของผู้สมัคร

เรียบเรียงโดย นาริลักษณ์ ศิริวรรณ

เอกสารอ้างอิง

กองแผนงานและสารสนเทศ กระทรวงแรงงาน. รายงานผลการศึกษาวิจัย เรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาลด้านการบริการจัดหางาน”. กระทรวงแรงงาน. ๒๕๕๐.

งานวิจัยและพัฒนา

การใช้คอมพิวเตอร์ของข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

วิจัยโดย ไชยยศ สันต์สังวร

ในโลกยุคโลกาภิวัตน์ต้องยอมรับว่าการทำงานต้องพึ่งพาเทคโนโลยีสารสนเทศและเครื่องคอมพิวเตอร์มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นในระดับองค์กรสำนักงานหรือระดับบุคคล ล้วนแต่ต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และคอมพิวเตอร์ในด้านต่าง ๆ ทั้งสิ้น ไม่เว้นแม้แต่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรซึ่งให้ความสำคัญกับงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์เป็นอย่างยิ่ง โดยระบุนงานด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศไว้ในแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔ ทั้งนี้แผนแม่บทดังกล่าวประกอบด้วยวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ กลยุทธ์และแผนปฏิบัติการที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเป็นกรอบในการปฏิบัติงานและการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดจากงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยในฐานะที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา พบว่าสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจงานที่มากและสลับซับซ้อนมีความต้องการในการใช้คอมพิวเตอร์ในมิติที่หลากหลาย มีสภาพปัญหาเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ที่เกิดขึ้นหลายประการ ดังนี้

๑. สภาพปัญหาที่เกิดจากฮาร์ดแวร์ (Hardware) เช่น อาการของอุปกรณ์ชำรุด เสียหาย เป็นต้น
๒. สภาพปัญหาที่เกิดจากซอฟต์แวร์ (Software) เช่นกรณีโปรแกรมระบบ (System) หรือโปรแกรมการใช้งาน (Application) เกิดความเสียหายจากการทำงานผิดพลาดของตัวโปรแกรมเองหรืออาจเกิดจากไวรัสโจมตีระบบการทำงาน เป็นต้น

LIART

Legislative Institutional Repository of Thailand

๓. สภาพปัญหาที่เกิดจากบุคลากร (Peopleware) เช่นกรณีผู้ใช้งาน (User) ขาดทักษะความรู้และการประยุกต์ใช้งานหรือ ไม่มีความรู้ความเข้าใจในการนำโปรแกรมใหม่ ๆ มาใช้ในการทำงาน เป็นต้น

ในการจัดการแก้ไขสภาพปัญหาทั้ง ๓ ดังกล่าว ต้องให้ความรู้ความเข้าใจกับบุคลากรของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อที่จะได้ช่วยลดปัญหาที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง “การใช้คอมพิวเตอร์ของข้าราชการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร”

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาสภาพการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการใช้งานของผู้ปฏิบัติงาน
๒. เพื่อศึกษาปัญหาที่เกิดจากการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงาน
๓. เพื่อศึกษาความต้องการใช้งานคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงาน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ได้ทราบถึงทักษะ ความรู้ ความสามารถ ในการใช้งานคอมพิวเตอร์ของผู้ปฏิบัติงานเพื่อนำไปเป็นแนวทางในการฝึกอบรมเพิ่มทักษะความรู้ให้มากยิ่งขึ้น
๒. ได้ทราบถึงสภาพการใช้งานคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะนำไปสู่การวิเคราะห์ปรับปรุง แก้ไขการใช้งานคอมพิวเตอร์ให้มีความสอดคล้องกับสภาพการทำงานในปัจจุบัน
๓. ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา จะเป็นประโยชน์ในการกำหนดแนวทางการปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ตลอดจนพัฒนาจัดเทคโนโลยี ตามความต้องการของผู้ใช้คอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงาน
๔. เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา ในการจัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรต่อไปในอนาคต

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดเรื่องศิลปศาสตร์ในการบริหาร ของ อู๋ทัย หิรัญโต ที่กล่าวว่า การบริหารงานต้องประกอบด้วยปัจจัยหลัก ๔ ประการ ได้แก่ บุคลากร (Man) งบประมาณ (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Material) และการจัดการ (Management) เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา โดยผู้วิจัยนำแนวคิดดังกล่าวมาปรับเป็นตัวแปรในการศึกษา ดังนี้

๑. ด้านบุคลากร (Man) ศึกษาสภาพปัญหาที่เกิดจากการใช้คอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงาน

๑.๑ จำนวนบุคลากรที่ใช้คอมพิวเตอร์ ในการปฏิบัติงาน

๑.๒ การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ของบุคลากรในการปฏิบัติงาน

๑.๓ ความรู้ของบุคลากรในการใช้คอมพิวเตอร์ด้านฮาร์ดแวร์ และซอฟต์แวร์

LIART

๒. ด้านงบประมาณ (Money) ศึกษาการสนับสนุนงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับการใช้คอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานในด้าน

๒.๑ การส่งเสริมสนับสนุนในการพัฒนาระบบงานคอมพิวเตอร์ที่ช่วยในการปฏิบัติงาน

๒.๒ การจัดหาฮาร์ดแวร์ และซอฟต์แวร์เพื่อช่วยในการปฏิบัติงาน

๓. วัสดุอุปกรณ์ (Materiel) ศึกษาปัญหาการใช้วัสดุอุปกรณ์ด้านคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานในด้าน

๓.๑ สภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วง

๓.๒ ความต้องการในการใช้วัสดุอุปกรณ์คอมพิวเตอร์

๔. การจัดการ (Management) ศึกษาความต้องการ ใช้คอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานในด้าน

๔.๑ สภาพการดูแลเครื่องคอมพิวเตอร์ของหน่วยงานที่รับผิดชอบ

๔.๒ การเชื่อมต่อระบบเครือข่าย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) ประชากรในการศึกษาได้แก่ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑,๔๗๔ คน ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน (Quota Sampling) โดยจำแนกประชากรตามสังกัดเป็น ๒๐ สังกัด ๑ งานบริหารทั่วไป และ ๕ กลุ่มงาน ได้ตัวอย่างหลังการสุ่มทั้งสิ้น ๓๑๕ คน สำหรับ เครื่องมือในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaires) โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา เช่น ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ของข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สรุปผลได้ดังนี้

๑. ด้านบุคลากร (Man) ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพปัญหาที่เกิดจากการใช้คอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑.๑ จำนวนบุคลากรที่ใช้คอมพิวเตอร์ ในการปฏิบัติงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการใช้งานด้านคอมพิวเตอร์ โดยมีกลุ่มตัวอย่างเพียงร้อยละ ๒.๕ จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเท่านั้นที่ไม่มีประสบการณ์ในการใช้งานคอมพิวเตอร์

๑.๒ การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ของบุคลากรในการปฏิบัติงาน พบว่า นำไปใช้งานประเภทการพิมพ์เอกสาร Microsoft Word มากที่สุด

๑.๓ ความรู้ของบุคลากรในการใช้คอมพิวเตอร์ด้านฮาร์ดแวร์ และซอฟต์แวร์ พบว่ามีความรู้ในระดับปานกลาง

LI RT

๒. ด้านงบประมาณ (Money) ผู้วิจัยศึกษาการสนับสนุนงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับการใช้คอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานในด้านการจัดหาฮาร์ดแวร์ และซอฟต์แวร์เพื่อช่วยในการปฏิบัติงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการสนับสนุนการปฏิบัติงานมาก และต้องการให้มีการพัฒนา มีความต้องการพัฒนาโปรแกรมเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุตามภารกิจอย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพเหมือนกัน จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าในปัจจุบันการสนับสนุนงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับการใช้คอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานในด้านการจัดหาฮาร์ดแวร์ และซอฟต์แวร์อาจจะมีไม่เพียงพอ

๓. วัสดุอุปกรณ์ (Material) ผู้วิจัยศึกษาปัญหาการใช้วัสดุอุปกรณ์ด้านคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานในด้าน สภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วง ในประเด็นดังกล่าวกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า สภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วงอยู่ในระดับปานกลาง

๔. การจัดการ (Management) ผู้วิจัยศึกษาความต้องการ ใช้คอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานในด้านสภาพการดูแลเครื่องคอมพิวเตอร์ของหน่วยงานที่รับผิดชอบ พบว่า ความสะดวกในการติดต่อเพื่อขอรับการซ่อมบำรุงอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

๑. ด้านสภาพการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ภาพรวมของการใช้เครื่องอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารควรสนับสนุนคอมพิวเตอร์ให้มากยิ่งขึ้นเพื่อให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้ใช้ในการปฏิบัติงานในภารกิจ และเพื่อให้สอดคล้องกับแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของรัฐสภา ปี ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔ ตามยุทธศาสตร์ที่ ๒ เสริมสร้างและพัฒนาระบบข้อมูลและเทคโนโลยี เพื่อเป็น “รัฐสภาอิเล็กทรอนิกส์ (e-Parliament) และศูนย์ข้อมูลนิติบัญญัติ” ตามแผนงานการจัดการเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น

๒. ด้านปัญหาการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ภาพรวมของปัญหาการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์อยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ เครื่องคอมพิวเตอร์มักจะถูกไวรัสทำลายโปรแกรม ทำให้ข้อมูลสูญหาย และเกิดสถานะที่เครื่องคอมพิวเตอร์เสีย ไม่สามารถจะทำงานต่อไปได้ ผู้บริหารควรสนับสนุนด้านการจัดฝึกอบรมการป้องกัน และกำจัดไวรัสให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถกำจัดไวรัสได้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ ควรส่งเสริมและสนับสนุนด้านการระวังป้องกันภัยจากการถูกไวรัสโจมตีระบบงานจากภายนอกองค์กร ควรให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องดูแล และจัดหาระบบป้องกันการบุกรุกที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในการทำงาน

๓. ด้านความต้องการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ภาพรวมของความต้องการอยู่ในระดับความต้องการมาก ความ

ต้องการที่พบมากที่สุด พบว่า มีความต้องการพัฒนาโปรแกรมเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุตามภารกิจอย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารควรสนับสนุนการพัฒนาโปรแกรม และระบบฐานข้อมูลที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ให้มีความเชื่อมโยงกันสามารถใช้ทรัพยากรด้านข้อมูลร่วมกันได้ เพื่อประหยัดงบประมาณ และความซับซ้อนในระบบการทำงาน

๔. ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร

๔.๑ ควรส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงาน เข้ารับการฝึกอบรมด้านคอมพิวเตอร์ตามแผนงานประจำปีอย่างทั่วถึง และฝึกอบรมด้านทักษะให้มีความชำนาญมากยิ่งขึ้นตามสายงานและหน้าที่ ๗ ปฏิบัติงาน

๔.๒ พิจารณาจัดให้มีทุนการศึกษาด้านวิทยาการเทคโนโลยีสารสนเทศ หลักสูตรปริญญาโท - ปริญญาเอก ในสถาบันการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ

๔.๓ ส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานได้ใช้ระบบสารสนเทศอย่างเต็มรูปแบบ เพื่อแสวงหาความรู้ และนำไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานตามตำแหน่งหน้าที่ของตนเอง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

๑. ควรพิจารณาสำรวจความต้องการในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ตลอดจนอุปกรณ์ต่อพ่วงประเภทเครื่องพิมพ์ เพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการในการใช้งานของแต่ละสำนักงาน

๒. ควรมีการศึกษา สํารวจ วิเคราะห์โปรแกรมประเภททำลายข้อมูล โดยเฉพาะไวรัสคอมพิวเตอร์ ที่มีอยู่ในระบบการทำงานของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อจะได้วางแนวทางในการแก้ไขปัญหา ตลอดจนฝึกอบรมให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานได้มีความรู้ ในการระมัดระวังป้องกันและสามารถที่จะกำจัดไวรัสคอมพิวเตอร์ได้ด้วยตนเอง

๓. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้งานคอมพิวเตอร์ในการบริหารงานของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

เรียบเรียงโดย พิชณุ สุ่มประดิษฐ์

เอกสารอ้างอิง

ไชยยศ สันต์สังวร, เรื่อง “การใช้คอมพิวเตอร์ของข้าราชการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร”, การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (เทคโนโลยีการศึกษา), มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๕๑

LIART

บทความที่น่าสนใจ

สันติวิธีกับวิกฤตสังคมไทย

เรียบเรียงโดย...อัญชลี จวงจันทร์

สันติวิธี คือ จุดยืนหรือทิศทางของสังคมหรือของรัฐ เมื่อเผชิญกับความขัดแย้งและดูแลความขัดแย้งในสังคมด้วยการไม่ใช้ความรุนแรง “สันติวิธี ก็คือ คุณธรรม” ประเทศไทยขณะนี้กำลังประสบภาวะวิกฤตทั้งทางการเมืองและทางสังคม ซึ่งถ้าคลี่คลายไม่ได้จะนำไปสู่ภาวะวิกฤตทางจิตใจ เศรษฐกิจ และอื่น ๆ รวมถึงอาจเกิดการปะทะกันรุนแรง กลายเป็นสิ่งที่สร้างรอยร้าวและบาดแผลในจิตใจของคนไทยและสังคมไทย

สันติวิธี จึงเป็นสะพานสู่ทางออกจากวิกฤตสังคมไทยในปัจจุบัน ซึ่งสันติวิธีสามารถอธิบายได้ ๒ แบบ คือ แบบชั้นเดียว และแบบสองชั้น ซึ่งสามารถอธิบายได้ ดังนี้

๑. สันติวิธีแบบชั้นเดียว คือ การเคลื่อนไหวโดยไม่ใช้ความรุนแรง แต่มุ่งให้ได้ชัยชนะของฝ่ายตน แบบนี้อาจเรียกอีกอย่างว่า “อหิงสา”

๒. สันติวิธีแบบสองชั้น ได้แก่ การใช้วิธีการอันเป็นสันติ รวมถึงการพูดจาต่อรอง เพื่อให้ได้ข้อตกลงร่วมกัน ซึ่งเป็นที่พอใจหรือยอมรับได้ร่วมกันทุกฝ่าย แบบนี้อาจเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “การสร้างสันติ”

สันติวิธี จะไม่พยายามค้นหาว่าใครถูกใครผิด หรือใครดีหรือไม่ดี แต่จะพยายามหาทางออกจากความขัดแย้งสู่ข้อตกลงร่วมกันเป็นหลัก เมื่อได้จุดประสงค์ร่วมกันแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือ พยายามหาวิธีการสู่การบรรลุจุดประสงค์ร่วมกัน การพูดจาต่อรองในเรื่องที่ยากและซับซ้อน เช่น วิกฤตการเมืองและสังคมไทย ต้องใช้เวลาให้มากพอ แต่ถ้าตกลงจุดประสงค์ร่วมกันได้แล้ว การค้นหาวิธีการมักจะเป็นไปได้ในที่สุด ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า การสร้างสันติวิธีในสังคมไทย ควรมีการกำหนดยุทธศาสตร์สันติวิธีขึ้น เพื่อเป็นการกำหนดจุดยืนหรือทิศทางของสังคมหรือของรัฐ โดยสามารถอธิบายได้ว่า ยุทธศาสตร์สันติวิธีเกิดจากการเผชิญกับความขัดแย้งและดูแลความขัดแย้งในสังคมด้วยการไม่ใช้ความรุนแรง โดยรัฐต้องทำหน้าที่ดูแลความสงบสุข ความเป็นระเบียบเรียบร้อย โดยอาศัยสันติวิธีเป็นหลักคือ รัฐมิได้มองคนที่ไม่เห็นด้วย

เป็นศัตรู และมุ่งขจัดลดทอนคนเหล่านั้น แต่มองเห็นพลเมืองที่รัฐมีหน้าที่ต้องคุ้มครอง ป้องกันอย่างเท่าเทียมกัน และทำหน้าที่สร้างสรรค์สังคมให้พัฒนาก้าวหน้า ผู้คนพลเมืองอยู่เย็นเป็นสุขทั้งที่เห็นเหมือนและเห็นต่างจากมุมมองของรัฐเป็นการปกป้องคุ้มครองคนในสังคมด้วยสายสัมพันธ์อันเข้มแข็งที่โอบอุ้มผู้คนทุกหมู่เหล่าต่าง ๆ ในสังคม และระหว่างพลเมืองกับรัฐเพื่อให้สังคมสงบสุขอย่างยั่งยืน ต่างจากการที่รัฐทำให้สังคมเป็นระเบียบเรียบร้อยโดยไม่สนใจว่าผู้คนพลเมืองจะอยู่เป็นสุขหรือไม่

ยุทธศาสตร์และนโยบายการจัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธีมีหลักการที่เป็นหัวใจสำคัญ ๓ ประการ คือ

๑. เป็นยุทธศาสตร์ที่เอาคนเป็นตัวตั้ง หรือคนเป็นเป้าหมายของการพัฒนาเพื่อความอยู่เย็นเป็นสุขของคน ไม่ใช่คนเป็นเพียงทรัพยากรที่เอาไปสร้างอย่างอื่น หรือไปเพื่อการแข่งขัน และโดยที่คนในสังคมมีความหลากหลายทางความคิดเห็น มีความแตกต่างกันทางวัฒนธรรม เชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ ประวัติศาสตร์ ศาสนา ความเชื่อ และคุณค่าชีวิต ในที่นี้จะชี้จุดเด่นของยุทธศาสตร์ ความแตกต่างทางวัฒนธรรม มีความสำคัญมากต่อปัญหาความขัดแย้งและนำไปสู่ความรุนแรงได้ง่าย การเข้าใจเรื่องนี้ทำให้เข้าใจคำว่า “มิติวัฒนธรรม” หมายถึง การเข้าใจความสำคัญและให้คุณค่าของวัฒนธรรมที่มีต่อวิถีชีวิตของผู้คนในสังคมวัฒนธรรมสังคมที่มีทุนทางสังคมมากจะสามารถแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เผชิญได้ดี เพราะมีทางเลือกมากในการจัดการกับปัญหา การเข้าใจมิติวัฒนธรรม ความหลากหลายทางวัฒนธรรมเป็นคุณค่าสำคัญในการอยู่ร่วมกัน ซึ่งมีระดับความตึงเครียดส่วนลึกที่เกี่ยวกับคุณค่าต่าง ๆ ของคนในวัฒนธรรมนั้น

๒. การสร้างความไว้วางใจในสังคม โดยเริ่มต้นจากเจ้าหน้าที่ของรัฐก่อน เรื่องนี้เป็นหัวใจสำคัญอีกประการหนึ่งในการอยู่ร่วมกัน ไม่ว่าจะมองในมิติการเมืองหรือมิติอื่น ถ้าคนในสังคมขาดความไว้วางใจกันแล้วก็เป็นเรื่องยากที่จะเกิดความสามัคคี หรือแก้ปัญหา หรือการพัฒนาใด ๆ ได้ด้วยดี เรื่องนี้กำลังเป็นปัญหาในสังคมไทย เพราะความไว้วางใจระหว่างกันของผู้คนในสังคมมีน้อยลง ความระแวงสงสัยไม่ไว้วางใจมีอยู่ทั่วไปอย่างน่าเป็นห่วงบริบทสังคมในอดีต เวลาขัดแย้ง ยุติปัญหาได้ด้วยผู้ใหญ่ที่เชื่อถือ เคารพ หรือไว้วางใจดูแล แก้ปัญหา ทำให้สังคมอยู่เย็นเป็นสุข แต่ปัจจุบันความไว้วางใจ เกรงใจกำลังลดและหายไป คือ ไม่กลัว ไม่เกรงใจ

๓. สันติวิธีเป็นวิถีเดียวที่เป็นธรรมในการอยู่ร่วมกันในสังคม ที่จะทำให้เกิดความสงบร่มเย็นเป็นสุขอย่างถาวร การที่ยุทธศาสตร์และนโยบายที่รัฐกำหนดขึ้นเช่นนี้ได้สะท้อนถึงความเข้าใจลึกและมีคุณค่าและต่างจากความเข้าใจสันติวิธีที่มีมาในอดีตอย่างสิ้นเชิง เนื่องจากคำว่า “สันติวิธี” นี้ฝังรากลึกอยู่ในความคิดของคนต่าง ๆ โดยเฉพาะสังคมพุทธมาเป็นเวลาพัน ๆ ปี โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัฒนธรรมไทย เมื่อเกิดความขัดแย้ง ควรใช้วิธีการแก้ปัญหา โดยการเจรจา ทั้งนี้เพื่อรักษาความสงบ อุปสรรคสำคัญในการพัฒนาสันติวิธีในสังคมไทย เกิดจากการไม่มีกลไกที่มีประสิทธิภาพในการตรวจสอบ ควบคุม ประเมินผลการใช้อำนาจของรัฐที่จะใช้ความรุนแรงกับประชาชน

ดังนั้น ยุทธศาสตร์และนโยบายสันติวิธีของรัฐ จึงเป็นหลักการที่เป็นบรรทัดฐานว่า การจัดการความขัดแย้ง ต้องยึดถือสันติวิธีเป็นวิถีเดียวที่เป็นธรรม และสร้างความสงบสุขที่ยั่งยืน เพื่อเป็นการย้ำเตือน

และให้ความมั่นใจต่อผู้คนพลเมือง และเจ้าหน้าที่ของรัฐให้เชื่อมั่นและเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางนี้ นอกจากนี้ยุทธศาสตร์ยังกำหนดทิศทางสังคมกว้างไกลออกไปด้วยว่า “เป็นการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการใช้อำนาจ” และ “ถือเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปภาครัฐ” และให้มีการกำหนดกฎเกณฑ์ประเมินผลองค์กรของรัฐและการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการดำเนินการกับการจัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี จึงเป็นการเปลี่ยนแปลงพร้อมกับการปฏิรูประบบราชการด้วย

การที่ยุทธศาสตร์ใช้คำว่า เป็นการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการใช้อำนาจ มีนัยสำคัญและมีความหมายต่อสังคมมาก เป็นความกล้าหาญของผู้มีอำนาจที่ยอมให้การควบคุมการใช้ และลดการใช้ อำนาจของรัฐ เป็นความคิดที่สร้างสรรค์ เป็นนวัตกรรมในทางการเมืองและสังคม ซึ่งแตกต่างจากในอดีตที่เป็นความเข้าใจทั่วไปว่าเป็นวิธีที่ลองใช้หรือเป็นวิธีเพื่อเลือก

การจัดการความขัดแย้ง

ในด้านวิธีการจัดการความขัดแย้ง สิ่งสำคัญที่สุด คือ การเลือกวิธีการที่จะนำมาใช้อย่างเหมาะสม คือต้องมีการปรับเปลี่ยนไปตามสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญก็คือ กติกาในสังคมโดยเฉพาะรัฐธรรมนูญใหม่ ที่มีหัวใจอยู่ที่การมีส่วนร่วมของประชาชนและพฤติกรรมต่าง ๆ ของประชาชนที่มีผลให้มีการแสดงออกทางความคิดที่ขัดกับรัฐ หรือผู้มีอำนาจมากขึ้น และในหัวข้อ สถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงของสังคมที่เปลี่ยนไปในเอกสารยุทธศาสตร์ได้รวบรวมการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในหลายมิติของสังคมไทย และสถานการณ์โลกโดยชี้ว่าเป็นเรื่องที่ต้องการความเข้าใจและพัฒนาวิคิด และวิธีจัดการกับความขัดแย้งใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ แต่ความคิดและคุณค่าที่อยู่เบื้องหลังของยุทธศาสตร์ที่สำคัญก็คือ ความเชื่อและศรัทธาที่ว่าสันติวิธีเป็นวิธีเดียว (ไม่ใช่ทางเลือก) ที่เป็นธรรมในการอยู่ร่วมกัน คนในสังคมจึงไม่ใช่เพียงใช้คำว่าสันติวิธีเพื่อทำให้ดูดี แต่สืกลงไปผู้มีอำนาจยังฝังอยู่และคิดว่ามีอำนาจเหนือกว่าหรือทำให้คนเกรงกลัวด้วยอำนาจและความรุนแรงแล้ว สันติวิธีก็จะมี ความหมาย

ดังนั้น สิ่งที่สำคัญคือ การยอมรับความเป็นจริง และอยู่กับความเป็นจริงที่เชื่อว่าธรรมชาติของการอยู่ในสังคมร่วมกันต้องมีความต่างและขัดแย้ง แล้วหาทางจัดการกับความขัดแย้งนั้นด้วยปัญญา มิใช่ อำนาจ หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ เคารพในความเป็นมนุษย์ที่เท่าเทียม มิใช่เท่าเทียมเพราะกฎหมายกำหนด แต่เท่าเทียมกันจริง ๆ เพียงแต่วัฒนธรรมไปกำหนดให้มีความไม่เท่าเทียม สันติวิธีจึงสัมพันธ์และสำคัญต่อการพัฒนาการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอย่างมาก ถ้าการพัฒนาประชาธิปไตยที่ประชาชนมีส่วนร่วมโปร่งใส เคารพคุณค่าความเป็นมนุษย์ ย่อมทำให้ความขัดแย้งมีน้อย และถ้ามีก็จัดการได้ง่าย ในทางตรงข้ามความรุนแรงจะทำให้อุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน นอกจากสังคมจะไม่ก้าวหน้าแล้ว ยังจะทำให้สังคมถอยหลังด้วย สันติวิธีจึงเป็นเรื่องความเข้าใจมนุษย์และการอยู่ร่วมกันที่ทำให้มนุษย์มีความสุข ดังนั้น การปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงจึงต้องอาศัยองค์ความรู้ในหลาย ๆ ด้าน แต่ในการพัฒนาสันติวิธีต้องใช้จินตนาการสร้างสรรค์และเป็นธรรมเท่าที่การเปลี่ยนแปลงใด ๆ ย่อม เริ่มต้นมาจากคนจำนวนน้อย คิดนอกกรอบที่เคยทำมา เมื่อสังคมไทยมีทิศทางใหม่เช่นนี้ และทุกฝ่าย

มุ่งมั่นความถูกต้องจะปกป้องและให้กำลังใจกัน และกันในหมู่ผู้เฝ้าหาการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม การเข้าใจคุณค่าของสันติวิธีควรเริ่มต้นด้วยการให้ความสำคัญกับกฎ กติกา รวมทั้งการสร้างกลไกการเมืองการปกครอง นอกจากนี้ยังต้องเข้าใจอีกว่า คำว่า วิธีเดียวที่เป็นธรรม คือ การยึดถือสันติวิธีเป็นทั้งเป้าหมายและวิธีการในการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

สันติวิธีเป็นประโยชน์อย่างไรต่อประชาชนและสังคม

การจัดการกับความขัดแย้ง ไม่ใช่เรื่องของการเจรจาไกล่เกลี่ย ประนีประนอมเท่านั้น สันติวิธีเป็นการต่อสู้เชิงความสัมพันธ์ทางอำนาจในสังคมการเมือง และยังรวมไปถึงการปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรมและการศึกษา จึงกล่าวได้ว่า สันติวิธีมิใช่เพียงการไม่ให้ความรุนแรง เวลาที่มีความขัดแย้ง แต่ยังเป็นการสร้างวัฒนธรรมการอยู่กันอย่างใหม่ สิ่งนี้เป็นคุณค่าใหม่และเป็นหัวใจสำคัญของสังคมไทยที่พึงปรารถนา เป็นจุดยืนที่วางอยู่บนรากฐานของวัฒนธรรมดั้งเดิมของไทย ที่มีความเอื้ออาทรและเห็นใจที่กำลังทุกข์ยากลำบาก จุดยืนหรือยุทธศาสตร์ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า สันติวิธีเป็นยุทธศาสตร์ที่ให้ความสำคัญกับ “คนเป็นตัวตั้งและเป็นเป้าหมาย” ยุทธศาสตร์สันติวิธีจึงเป็นรูปธรรมในทางปฏิบัติในหลายมิติในทางสังคมและการปกครอง ซึ่งต้องอาศัยความเข้าใจ และเห็นคุณค่าความแตกต่างทางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และความแตกต่างทางความคิด นอกจากนี้ ต้องยืนหยัดอยู่บนพื้นฐานการสร้างควมสามัคคีของคนในชาติภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยเมื่อมีความขัดแย้งเห็นต่างซึ่งส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิต/คุณค่าของคนในสังคม รัฐซึ่งเป็นตัวกลางควรใช้สันติวิธีในการจัดการเก็บคนที่เห็นต่างด้วยความมีเมตตาธรรม ซึ่งจะส่งผลให้สังคมไทยน่าอยู่ เพราะ “คนไทยรักกัน” ซึ่งนอกจากจะส่งผลต่อภาพพจน์ที่ดีของประเทศไทยแล้ว ยังจะเป็นตัวกลางให้ชาติต่าง ๆ เห็นคุณลักษณะพิเศษของสังคมไทย ที่เวลาที่มีความขัดแย้งแล้ว มีวิธีจัดการที่ไม่ใช้ความรุนแรง ตลอดจนการใช้สันติวิธีในด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนบ้าน ที่สามารถนำทิศทาง/จุดยืนไปเป็นนโยบาย โดยการใช้ความสัมพันธ์เชิงวัฒนธรรม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำงานร่วมกับเพื่อนบ้าน ทั้งในระดับรัฐต่อรัฐ และประชาชนต่อประชาชน บนพื้นฐานของการมีประสบการณ์ร่วมกัน รวมทั้งการปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงของโลก รวมถึงการสนับสนุนการแก้ปัญหาความขัดแย้งในประเทศต่าง ๆ และระหว่างประเทศ พร้อมทั้งเอื้อความสะดวกในการเจรจาเมื่อมีโอกาสและอยู่ในความสามารถที่จะทำได้ ซึ่งจะเป็นพื้นฐานของการสร้างให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่น่าเคารพและเชื่อถือในสายตาชาวโลก

ดังนั้น การดำเนินการแบบสันติวิธี รัฐต้องสร้างความเข้าใจและมั่นใจในทิศทางของนโยบาย เพื่อให้สามารถเผชิญกับความขัดแย้งในทุก ๆ เรื่อง และต้องยอมรับความจริงว่า “สันติวิธี” เป็นกระแสนองในสังคม และเมื่อมีเหตุการณ์รุนแรงหลายครั้งที่ดูตรงข้ามกับสิ่งที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์สันติวิธี เพราะสังคมมิได้เริ่มต้นจากศูนย์ วิธีการจัดการแบบเดิมให้หมดไป แล้วเปลี่ยนเป็นวิธีการใหม่ โดยยังดำรงวิธีการเดิมที่ดีไว้ ซึ่งในปัจจุบันจะพบว่า สังคมต้องเผชิญกับปัญหาใหม่ ต้องปรับเปลี่ยนวิธีคิด และหาวิธีการจัดการแบบใหม่ สิ่งเหล่านี้กลายเป็นเรื่องท้าทาย ดังนั้น ถ้าไม่ริบพัฒนาวิธีการใหม่ ๆ สังคมและประเทศชาติอาจต้องเผชิญปัญหาหนักมากขึ้น แต่ถ้าสังคมไทยและประชาชนทุกคนเห็นความสำคัญ และเห็นประโยชน์ในการอยู่ร่วมกันที่ทำให้คนไทยอยู่เย็นเป็นสุข ยั่งยืน ก็ต้องช่วยกันพัฒนา ผลักดันให้เกิดผล

อาจจะไม่เห็นผลอย่างรวดเร็ว แต่อย่างน้อยก็สามารถประกันได้ว่าสังคมจะมีทางออกไม่ต้องรอให้ถึงทางตันแล้วจึงคิดหาวิธี ซึ่งถ้าช่วยกันพัฒนาต่อไปอย่างจริงจังก็จะเกิดความสำเร็จได้อย่างแท้จริง

ยุทธศาสตร์สันติวิธีเพื่อความมั่นคงแห่งชาติ มีดังนี้คือ

๑. สถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยและสังคมไทยกำลังเปลี่ยนแปลงทั้งพฤติกรรมของคนและกติกายของบ้านเมือง จึงจำเป็นต้องพัฒนาวิธีคิดและวิธีจัดการความขัดแย้งใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงและไม่ทำให้เกิดเงื่อนไขในการใช้ความรุนแรง

๑.๑ ความขัดแย้งในสังคมไทยกำลังเปลี่ยนแปลงไปอย่างสำคัญ ๕ ด้าน คือ

(๑) มีปริมาณความขัดแย้งมากขึ้น เพราะจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นและทรัพยากรธรรมชาติโดยรวมลดลง

(๒) ลักษณะของความขัดแย้งซับซ้อนยิ่งขึ้น เพราะบ่อยครั้งปัญหาความขัดแย้งทางทรัพยากร หรือความขัดแย้งอันเนื่องมาจากการก่อสร้างโดยขนาดใหญ่สัมพันธ์ลึกซึ้งกับปัญหาความยากจน และเชื่อมโยงกับปัญหาการเมืองแห่งเอกลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับการแบ่งแยกทางเชื้อชาติและเผ่าพันธุ์

(๓) ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นเป็นความขัดแย้งระหว่างชาวบ้านด้วยกันเอง ระหว่างชาวบ้านกับบริษัทขนาดใหญ่ หรือรัฐวิสาหกิจ และระหว่างชาวบ้านกับรัฐ

(๔) วิธีการที่ใช้เผชิญกับความขัดแย้งบางกรณีจะเพิ่มความรุนแรงมากขึ้น เช่น การใช้ความรุนแรงต่อกลุ่มผู้ประท้วง หรือการส่งมือปืนข่มขู่ชาวบ้าน ในขณะที่เจ้าหน้าที่ถูกทำร้ายบาดเจ็บ

(๕) สังคมเปิดกว้างมากขึ้น ทำให้ประชาชนมีระดับการรับรู้ และต้องการมีส่วนร่วมมากขึ้นจากที่เคยจำกัดกับการใช้อำนาจรัฐ เปลี่ยนมาเป็นการกล้าแสดงออก และท้าทายมากยิ่งขึ้นด้วยวิธีการต่าง ๆ ซึ่งเจ้าหน้าที่รัฐบางส่วนไม่เข้าใจ ทำให้เกิดความสับสนจนนำไปสู่ความขัดแย้งที่อาจรุนแรงได้

๑.๒ ความเปลี่ยนแปลงในระดับโลก สืบเนื่องจากเหตุการณ์การก่อการร้ายและการโต้ตอบการก่อการร้ายที่รุนแรง มีที่มาจากปัญหาความยุติธรรมระดับโลก ที่บางประเทศต้องเผชิญปัญหานี้สัมพันธ์กับปัญหาการจัดการทรัพยากร และความมั่งคั่งของโลกที่มีอยู่อย่างจำกัด ความกดดันอันเนื่องมาจากความยุติธรรมดังกล่าวมีส่วนร่วม สร้างคนชายขอบที่ถูกทำให้หมดหนทางและผลักดันให้คนเหล่านี้ต้องหาหนทางสื่อแสดงความทุกข์การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลกที่สำคัญ เกี่ยวข้องกับปัญหาความขัดแย้งและความรุนแรง ๓ ประการ คือ

(๑) ความขัดแย้งภายในประเทศระหว่างผู้คนที่ได้รับทุกข์ในเรื่องต่าง ๆ สะท้อนออกมาในรูปความขัดแย้งกับรัฐบาลของตนเองมากขึ้น โดยเชื่อมโยงปัญหาภายในของกลุ่มงานตนเข้ากับปัญหาการจัดการโลกของประเทศใหญ่และบริษัทข้ามชาติ

(๒) ความรุนแรงเป็นหนทางในการสื่อแสดงความทุกข์ และสะท้อนความโกรธผสมกับความเกลียดชังของตนที่แตกต่างกันทางเชื้อชาติและวัฒนธรรม

(๓) การก่อการร้ายและการใช้วิธีการตอบโต้การก่อการร้ายที่กระทบรุนแรงถึงชีวิต และทรัพย์สินของประชาชนผู้บริสุทธิ์ ทำให้โลกตกอยู่ในบรรยากาศแห่งความไม่ปกติ เกิดความขัดแย้งและการใช้ความรุนแรงเข้มข้นขึ้นทั่วโลก มีนัยสำคัญที่ส่งผลให้คุณค่าสำคัญของสังคมประชาธิปไตย โดยเฉพาะสิทธิเสรีภาพต้องถูกทอนความสำคัญลง

๒. เป้าหมายของสันติวิธี คือ เพื่อรักษาความมั่นคง และความอยู่เย็นเป็นสุขในชาติด้วยการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์มิให้ความขัดแย้งระหว่างคนในชาติอันเป็นผลจากปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมไทยและสังคมโลกแปรสภาพเป็นความรุนแรง

๓. ยุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์สันติวิธี เป็นวิธีการใช้สันติทดแทนการใช้ความรุนแรงด้วยกำลัง เปลี่ยนแปลงสถานการณ์มิให้ความขัดแย้งระหว่างคนในชาติแปรสภาพเป็นความรุนแรงด้วยการเสริมสร้างความไว้วางใจ ระหว่างรัฐกับประชาชนและลดระดับความรู้สึกอคติหรือความเกลียดชังระหว่างคนกลุ่มต่าง ๆ ในสังคมไทย เพื่อลดเงื่อนไขความรุนแรงที่ดำรงอยู่และอาจเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งนี้เพื่อให้เกิดพลังความสามัคคีของคนในชาติ อันจะเป็นต้นทุนสังคมที่สำคัญในการแก้ปัญหาต่าง ๆ และเพื่อให้เกิดความมั่นคงที่ยั่งยืนโดยดำเนินการดังนี้

๓.๑ การฟื้นคืนความไว้วางใจในสังคมไทย เริ่มต้นจากภาครัฐด้วยการกำหนดกรอบเกณฑ์ความสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐกับประชาชนเพื่อลดเงื่อนไขความรุนแรงโดยถือว่าการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการใช้อำนาจเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปภาครัฐ ตลอดจนการกำหนดเกณฑ์ประเมินผลองค์กร และการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการดำเนินการกับความขัดแย้งด้วยสันติวิธี

๓.๒ การลดเงื่อนไขที่จะนำไปสู่ความรู้สึกอคติ หรือความเกลียดชังที่เริ่มปรากฏขึ้นในสังคมด้วยการให้ความสำคัญกับระบบคุณค่าที่เห็นความหลากหลายทางวัฒนธรรมและความที่ต่างกันว่า เป็นรากฐานพลังของสังคมไทย รวมตลอดถึงการยอมรับภูมิปัญญาและวิธีการสร้างสรรค์จากผู้คนสามัญหรือประชาชนฐานรากในสังคมอย่างรอบด้าน และพยายามนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์มากที่สุด

๓.๓ ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในสันติวิธีในหน่วยราชการ และสถาบันการศึกษาทุกระดับ ในฐานะยุทธศาสตร์ชาติ หรือการประชาสัมพันธ์ที่จะฟื้นคืนความไว้วางใจที่มีต่อรัฐ และขจัดความรู้สึกอคติหรือความเกลียดชังในสังคมไทยมิให้ความขัดแย้งกลายเป็นความรุนแรง

๓.๔ ส่งเสริมการสร้างความร่วมมือระหว่างทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในกรณีสถานการณ์ความขัดแย้งมีแนวโน้มรุนแรง ด้วยการแสวงหาแนวคิด และสร้างมาตรการเป็นแนวปฏิบัติร่วมกัน เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่ไม่ขยายตัวจนเกิดความรุนแรง

๔. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ ยุทธศาสตร์สันติวิธีจะเป็นไปได้ต้องมีประสิทธิภาพต้องเริ่มต้นจากการยอมรับของหน่วยงานทุกระดับของรัฐว่าตอนนี้สังคมไทยและประชาคมโลกกำลังเผชิญกับสถานการณ์ความขัดแย้งที่เปลี่ยนแปลงไป จึงต้องอาศัยวิธีการเผชิญกับปัญหาอย่างใหม่ที่สร้างสรรค์ มีพลัง และต่างไปจากเดิม แนวทางสันติวิธีอยู่ได้อย่างเจริญงอกงามด้วยการเคารพในสิทธิเสรีภาพตามระบอบประชาธิปไตย ความสัมพันธ์ดังญาติมิตรในหมู่ประชาชน ความไว้วางใจระหว่างประชาชนกับรัฐ ดังนั้นหน่วยงานของรัฐ

ทุกระดับต้องพึงระมัดระวังการกระทำที่ไม่เอื้อต่อสิทธิและเสรีภาพ ความรักและความสามัคคีของคนในชาติ หรือบั่นทอนความไว้วางใจระหว่างกัน เพราะจะเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานให้สำเร็จลุล่วงและมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่า ความขัดแย้งในสังคมไทยส่วนหนึ่งเกิดขึ้นจากพฤติกรรมของชาติในสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นผลจากการเปลี่ยนกติกาทางสังคม วิถีอุตสาหกรรมกิจ ความไม่ไว้วางใจระหว่างภาครัฐและภาคประชาชน รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลก ความขัดแย้งภายในประเทศที่มีมาก และหลากหลายรูปแบบ เป็นสัญญาณบอกเหตุว่า สังคมไทยต้องเร่งรีบเตรียมการ ทบทวนและพัฒนาวิธีการจัดการกับความขัดแย้ง เพื่อให้มีความพร้อมยิ่งขึ้นในการพัฒนาและแสวงหาวิธีการจัดการความขัดแย้งในรูปแบบใหม่ และเพื่อหลีกเลี่ยงความรุนแรงที่อาจเกิดขึ้น วิธีการจัดการความขัดแย้งที่เหมาะสม จึงเป็นหัวใจสำคัญที่มีผลต่อทิศทางการเปลี่ยนแปลงสังคม และการเมืองที่ปรารถนา ดังนั้น ยุทธศาสตร์สันติวิธีจึงเป็นไปเพื่อความมั่นคงของชาติ จึงต้องได้รับความสนใจจากทุกฝ่าย และผลักดันให้มีผลในทางปฏิบัติอย่างเร่งด่วน ทั้งนี้เพื่อลดความระส่ำระสายในสังคม และป้องกันการขาดความศรัทธาต่อระบอบประชาธิปไตย ซึ่งต้องอาศัยการเสริมสร้างพลังความสามัคคีบนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในบรรยากาศของการมีทัศนคติที่ดี ห่วงใย เอื้ออาทร ทำให้คนในชาติอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขบนพื้นฐานของความหลากหลาย ในวิถีคิด วิถีชีวิตและวัฒนธรรม โดยอาศัยพลังปัญญา การพร้อมเผชิญและเรียนรู้การแก้ไขปัญหาร่วมกัน และไม่ใช้ความรุนแรงต่อกันเมื่อเกิดความขัดแย้งหรือความเห็นต่างกัน โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเสมอภาค ปราศจากอคติและความเกลียดชัง ก็จะนำมาซึ่งความสงบสุขอย่างยั่งยืนของสังคมและประเทศชาติ

เอกสารอ้างอิง

www.codi.or.th (วันที่ ๖ พ.ค. ๕๒)

www.web.schq.mi.th (วันที่ ๖ พ.ค. ๕๒)

บทความที่น่าสนใจ

กลุ่ม จี ๒๐ ณ กรุงลอนดอน

เรียบเรียงโดย...จันทมร สี่หาบุญลี

เอกสารข่าวสารงานวิจัยและพัฒนาฉบับเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๒ ที่ผ่านมามีได้นำเสนอข้อมูลความรู้เกี่ยวกับกลุ่มประเทศ จี ๒๐ ในฉบับนี้จะนำเสนอผลการประชุมกลุ่มประเทศ จี ๒๐ เมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๒ ณ กรุงลอนดอน สหราชอาณาจักรที่ผ่านมา การประชุมในครั้งนี้ ประเทศไทยในฐานะประธานอาเซียนได้รับเชิญให้เข้าร่วมเป็นครั้งแรก ก่อนการประชุมกลุ่มประเทศ จี ๒๐ นายกรัฐมนตรีของไทยได้หารือระดับทวิภาคีกับประธานาธิบดีอินโดนีเซียและนายกรัฐมนตรีออสเตรเลีย เพื่อกำหนดแนวทางในการนำเสนอประเด็นด้านเศรษฐกิจต่อกลุ่มประเทศ จี ๒๐ ซึ่งได้มีการตกลงกันแล้วเมื่อการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนที่ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพ

ก่อนหน้าการประชุมกลุ่มประเทศ จี ๒๐ จะเกิดขึ้น มีความเห็นที่แตกต่างกันในเรื่องวิธีการแก้ปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจโลกที่กำลังเกิดขึ้นอยู่ในขณะนี้ ระหว่างสหรัฐอเมริกาและกลุ่มประเทศแถบยุโรป โดยเฉพาะฝรั่งเศสและเยอรมนีที่ต้องการผลักดันให้มีการวางระเบียบการเงินของโลกใหม่ ในขณะที่สหรัฐอเมริกาและประเทศผู้นำเศรษฐกิจอื่น ๆ ต้องการให้กลุ่มประเทศ จี ๒๐ วางกรอบแนวทางสำหรับการปฏิรูปการเงินในระดับประเทศมากกว่า และที่สำคัญฝรั่งเศสและเยอรมนีก็ต้องการเรียกร้องให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาดินแดนที่กลายเป็นแหล่งหลบเลี่ยงภาษี รวมทั้งการเพิ่มความเข้มงวดในการกำกับดูแลและควบคุมกองทุนเฮดจ์ฟันมากขึ้น

ถึงแม้ว่าก่อนการประชุมในครั้งนี้ ประเทศกลุ่ม จี ๒๐ จะมีความเห็นที่แตกต่างกันบ้าง แต่ทุกประเทศก็ตระหนักดีว่า วิกฤตเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นกับทุกประเทศทั่วโลกในครั้งนี้เป็นครั้งที่ยุติยากที่สุดในรอบกว่า ๗๐ ปีที่ผ่านมา จึงเป็นการยากที่ประเทศกลุ่ม จี ๒๐ จะปฏิเสธความรับผิดชอบได้ ดังนั้น สิ่งที่ต้องดำเนินการร่วมกันก็คือ การแสวงหาแนวทางการฟื้นฟูภาวะเศรษฐกิจของโลกที่ชะลอตัวอยู่ในขณะนี้

LI RT

Legislative Institutional Repository of Thailand

สหราชอาณาจักรเจ้าภาพในฐานะประธานประเทศกลุ่ม จี ๒๐ ได้ประชุมหารือในระดับทวิภาคีกับประเทศต่าง ๆ ได้ข้อสรุปเพื่อกำหนดเป้าหมายสำคัญของการประชุมในครั้งนี้ ๕ ประการ คือ

๑. การเพิ่มเงินสมทบแก่กองทุนการเงินระหว่างประเทศและธนาคารโลก
๒. การออกข้อบังคับใหม่ระหว่างประเทศเพื่อควบคุมภาคธนาคาร
๓. การนำมาตรการที่จำเป็นมาใช้เพื่อกระตุ้นการเติบโตทางเศรษฐกิจ
๔. การส่งเสริมการค้าและต่อต้านการใช้นโยบายการกีดกันทางการค้า
๕. การส่งเสริมนโยบายการแก้ไขปัญหาโลกร้อน

ภายหลังเสร็จสิ้นการประชุม นายกรัฐมนตรีอร์ดอน บราวน์ แห่งอังกฤษ เจ้าภาพการประชุมในครั้งนี้ ได้ออกแถลงผลการประชุมในนามประเทศกลุ่ม จี ๒๐ ว่า การแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจโลกคราวนี้ไม่มีทางเลือก แต่ด้วยการตัดสินใจของกลุ่มจะทำให้ภาวะเศรษฐกิจสั้นระยะเวลาของการเกิดวิกฤตให้สั้นลงได้

การประชุมประเทศกลุ่ม จี ๒๐ ในครั้งนี้ เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า เป็นความสำเร็จอีกขั้นหนึ่งของแนวทางการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจโลกที่จะปรากฏผลเป็นรูปธรรม โดยข้อตกลงร่วมกันต่าง ๆ ดังนี้

๑. ด้านการตั้งงบประมาณเพื่อการกระตุ้นเศรษฐกิจ ประเทศผู้นำเสนอหลักในด้านนี้คือ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่นและอังกฤษ ที่มุ่งหวังจะให้ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกอัดฉีดเม็ดเงินเข้าไปในระบบเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น ขณะที่ฝรั่งเศสและเยอรมนีเป็นผู้นำหลักที่ไม่เห็นด้วย เพราะต้องการจะรอผลของมาตรการที่ได้ประกาศใช้ไปก่อนหน้านี้ กรณีดังกล่าวนี้ที่ประชุมไม่ได้มีข้อตกลงเรื่องมาตรการอัดฉีดเม็ดเงินแต่อย่างใด

๒. ด้านการกำกับดูแลตลาดการเงิน ฝรั่งเศสและเยอรมนีเห็นพ้องกันให้มีการกำกับดูแลควบคุมเสดจ์ฟันอย่างเข้มงวด ซึ่งสอดคล้องกับกลุ่มประเทศเอเชีย ที่เคยเรียกร้องมาแล้ว ขณะที่ญี่ปุ่นมีความเห็นแย้งว่า การควบคุมเสดจ์ฟันมีความสำคัญน้อยกว่าการเยียวยาเศรษฐกิจโลกขณะนี้ กรณีนี้ที่ประชุมได้บรรลุข้อตกลงอย่างชัดเจนว่าจะขยายขอบเขตการกำกับดูแลและควบคุมให้ครอบคลุมถึงสถาบันการเงินที่สำคัญทุกชนิด รวมทั้งผลิตภัณฑ์การเงินตลาดการเงินและตลาดทุนด้วย บริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือก็ถูกผนวกเข้าไปในระบบการกำกับดูแลนี้ด้วย

๓. ด้านการเสริมความแข็งแกร่งให้ไอเอ็มเอฟ ออสเตรเลีย แคนาดา และแอฟริกาใต้ต่างเรียกร้องให้เพิ่มวงเงินกองทุนเพื่อไอเอ็มเอฟให้สามารถปล่อยกู้ได้มากขึ้น ขณะที่รัสเซีย อาร์เจนตินา จีน อินเดีย ซาอุดีอาระเบีย และประเทศอื่น ๆ เสนอให้เพิ่มสิทธิการออกเสียงแก่ประเทศเศรษฐกิจเฟื่องฟูใหม่ กรณีไอเอ็มเอฟได้เงินกองทุนสำหรับกู้ยืมมากกว่า ๓ เท่าตัว ส่วนเรื่องการทำให้เกิดความสมดุลในการออกเสียงกลับมีผลออกมาไม่ตรงตามความต้องการของประเทศกำลังพัฒนา

LI RT

๔. ด้านการค้า บราซิล และอังกฤษต้องการเพิ่มวงเงินเพื่อการกระตุ้นการค้าระหว่างประเทศ สูงกว่าที่มีอยู่ ๑๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์ กรณีนี้ที่ประชุมได้เพิ่มวงเงินสินเชื่อให้ถึง ๒๕๐,๐๐๐ ล้านดอลลาร์

๕. ด้านการกีดกันทางการค้า อังกฤษ สหรัฐอเมริกา เกาหลีใต้ แคนาดา และอินเดีย เรียกร้องให้กลุ่มประเทศ จี ๒๐ ให้คำมั่นว่าจะไม่ใช้วิธีการปกป้องทางการค้า ผลคือที่ประชุมยืนยันท่าทีที่สรุปกันไปในการประชุมครั้งที่แล้ว ที่จะไม่เพิ่มกำแพงกีดกันทางการค้าและการลงทุน แต่ประเทศในกลุ่มนี้ได้ออกมาตรการปกป้องธุรกิจในประเทศจากการแข่งขันกับภายนอกมากขึ้น

๖. กรณีดินแดนที่ถูกใช้เพื่อการหลบเลี่ยงภาษี ฝรั่งเศสและเยอรมนี ร่วมมือกันเรียกร้องให้แก้ไขปัญหากับดินแดนเหล่านี้ ผลคือประชุมตกลงขึ้นบัญชีดำกลุ่มประเทศที่เปิดให้เป็นเขตปลอดภาษี รวมทั้งการพิจารณากำหนดมาตรการคว่ำบาตรต่อไป

สาระหลักสำคัญของการประชุมในครั้งนี้ คือ การบรรลุข้อตกลงที่บรรดาผู้นำเห็นชอบในมาตรการลงขันรับมือวิกฤตเศรษฐกิจร่วมกันมูลค่า ๑.๑ ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกาผ่านช่องทางต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงการเพิ่มวงเงินให้แก่กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) เป็นเงิน ๗.๕ แสนล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศกำลังพัฒนาที่บอบช้ำจากวิกฤตเศรษฐกิจในปัจจุบัน นอกจากนี้ยังเห็นชอบกับการวางกฎระเบียบเพื่อการควบคุมสถาบันการเงิน และกองทุนเก็งกำไรอย่างเข้มงวดมากขึ้น รวมทั้งการมีมาตรการกับประเทศที่ถูกใช้เป็นแหล่งหลบเลี่ยงภาษี และสำคัญที่ประชุมเห็นชอบให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการเสถียรภาพการเงินโลก หรือ Financial Stability Board ขึ้นมาเป็นกลไกสอดส่องและเตือนภัยหากมีสถานการณ์ที่อาจก่อวิกฤตขึ้นอีกในอนาคต

การประชุมประเทศกลุ่ม จี ๒๐ ในครั้งนี้ถือเป็นความสำเร็จอีกระดับหนึ่งของความร่วมมือของกลุ่มประเทศอุตสาหกรรม กลุ่มประเทศเศรษฐกิจเฟื่องฟูใหม่ และกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา ที่ต่างมีเป้าหมายอย่างเดียวกันคือ การแก้ไขปัญหาภาวะวิกฤตเศรษฐกิจของโลกที่ทุกประเทศทั่วโลกกำลังเผชิญอยู่ในขณะนี้ ด้วยการบรรลุข้อตกลงด้านต่าง ๆ ที่เกิดจากการเสนอของประเทศต่าง ๆ ทั่วทุกภูมิภาคของโลก โดยเฉพาะกลุ่มประเทศที่เป็นสมาชิก จี ๒๐ ที่ต้องการแก้ไขปัญหาของเศรษฐกิจที่อาจนำไปสู่ความรุนแรงมากกว่านี้ ขณะเดียวกันข้อตกลงในบางส่วนที่เกิดขึ้นก็เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจที่อาจจะเกิดขึ้นอีก ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เปรียบเสมือนหนึ่งคณะแพทย์ที่มีข้อตกลงร่วมกันในการที่จะเยียวยารักษาผู้ป่วยคือ วิกฤตเศรษฐกิจของโลกที่ถูกต้องเหมาะสมกับอาการ ตามคำกล่าวของผู้นำสหรัฐอเมริกา ประธานาธิบดี บาร์ค โอบามา

ปัญหาเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในครั้งนี้นี้อาจเป็นผลจากการประชุมของประเทศกลุ่ม จี ๒๐ เชื่อว่าจะเป็นแนวทางสำคัญที่จะเยียวยาปัญหาเศรษฐกิจของโลกที่เกิดขึ้นอยู่ในขณะนี้ แต่ทั้งนี้ก็ต้องอาศัยกาลเวลาเป็นเครื่องพิสูจน์ถึงผลสำเร็จตามที่ประชากรโลกเฝ้าจับตามองอย่างใกล้ชิดว่าจะปรากฏเป็นรูปธรรมได้จริงดังที่ทุกกลุ่มประเทศคาดหวังได้หรือไม่

เอกสารอ้างอิง

นสพ. ฐานเศรษฐกิจ ฉบับวันที่ ๕ - ๘ เมษายน ๒๕๕๒

ผู้จัดการออนไลน์ กรุงเทพ ๓ เมษายน ๒๕๕๒

ผู้จัดการออนไลน์ กรุงเทพ ๔ เมษายน ๒๕๕๒

สำนักข่าวประชาสัมพันธ์ กรุงเทพฯ ๔ เมษายน ๒๕๕๒

สารนารู

วันอานันทมหิตล ๙ มิถุนายน

โดย...วิมลรักษ์ ศานติธรรม

สารนารูประจำเดือนมิถุนายน ๒๕๕๒ นี้ ขอแนะนำวันสำคัญของชนชาวไทยนั่นคือ วันอานันทมหิตล ขอเชิญท่านผู้อ่านติดตามรายละเอียดของวันอานันทมหิตล กันได้เลยคะ

พระราชประวัติ

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหา อานันทมหิตล พระราชสมภพ เมื่อวันอาทิตย์ขึ้น ๒ ค่ำ เดือน ๑๑ ปีฉลู ตรงกับวันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๔๖๘ ณ เมือง ไฮเดเบอร์ก ประเทศเยอรมัน ทรงเป็นพระราชโอรสองค์ที่สอง ในสมเด็จพระมหิตลาธิเบศรอดุลยเดชวิกรมพระบรมราชชนก (ขณะดำรงพระอิสริยยศเป็น

สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้ามหิตลอดุลยเดชกรมขุนสงขลานครินทร์) และสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี (ขณะทรงเป็น หม่อมสังวาลย์ มหิตล ณ อยุธยา) เมื่อพระชนมายุ ๓ พรรษา ได้เสด็จกลับประเทศไทยพร้อมด้วยพระบรมราชชนกและพระบรมราชชนนี โดยเสด็จประทับ ณ วังสระปทุม ในปีต่อมาได้ทรงศึกษาชั้นอนุบาล ณ โรงเรียนมาแตร์เดอีวิทยาลัย ๒ ปี แล้ว จึงเสด็จไปประทับต่อ ณ เมืองโลซานน์ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์

เมื่อเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี พ.ศ. ๒๔๗๕ ต่อมาภายหลัง พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงสละราชสมบัติเมื่อวันที่ ๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๗ สภาผู้แทนราษฎรและรัฐบาลในขณะนั้นมีมติเห็นชอบให้อัญเชิญ พระวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าอานันทมหิตล (พระยศขณะนั้น) ขึ้นครองราชย์สืบราชสันตติวงศ์ เป็นพระมหากษัตริย์รัชกาลที่ ๘ แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ ทรงพระนามว่า “สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิตล” เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๗ แต่ในขณะนั้นพระองค์มีพระชนมายุเพียง ๙ พรรษา จึงต้องทรงมีคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ซึ่งได้แก่พระวรวงศ์เธอ กรมหมื่นอนุวัตรจาตุรนต์ พระวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าอาทิตย์ทิพอาภา และเจ้าพระยายมราช ทำการบริหารแผ่นดินแทนจนกว่าจะทรงบรรลุนิติภาวะ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิตล ได้เสด็จนิวัตกลับประเทศไทยเป็นครั้งแรกหลังจากขึ้นครองราชย์ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๘๑ ซึ่งขณะนั้นทรงมีพระชนมายุได้ ๑๓ พรรษา การเสด็จนิวัตครั้งนี้โดยทางเรือชื่อ มีโอเนีย พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมราชชนนี สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอและสมเด็จพระอนุชา ซึ่งเมื่อเสด็จถึงป็นัง ได้พระราชทานสัมภาษณ์แก่หนังสือพิมพ์สเตรทเทคโค ดั่งมีข้อความตอนหนึ่งว่า

LIERT

“ข้าพเจ้ารู้สึกยินดีที่จะได้เดินทางกลับสู่ประเทศอันเป็นที่รักของข้าพเจ้า และในอันที่จะได้เห็น ประชากรของข้าพเจ้าเอง”

ตลอดระยะเวลา ๒ เดือน ที่ทรงเสด็จประทับอยู่ในเมืองไทย ได้ทรงออกเยี่ยมราษฎรในที่ต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสเฝ้าชมพระบารมีอย่างใกล้ชิด จากนั้นได้ทรงเสด็จกลับไปศึกษาต่อที่ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ จนกระทั่งเกิดสงครามโลกครั้งที่ ๒ การคมนาคมติดต่อเป็นไปโดยลำบากพระองค์ท่านจึงไม่ทรงมีโอกาสติดต่อกับประเทศไทย เมื่อสงครามสงบ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล ซึ่งขณะนั้นกำลังศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์และเหลือเวลาอีกประมาณ ๓ ปี จะทรงได้รับปริญญาเอกจึงเสด็จนิวัตกลับประเทศไทยอีกครั้ง เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๘ ขณะนั้นทรงมีพระชนมายุได้ ๒๑ พรรษา ซึ่งทรงบรรลุนิติภาวะแล้ว

ในการเสด็จนิวัตเมืองไทยครั้งนี้ เดิมทรงตั้งพระราชหฤทัยจะประทับอยู่ในเมืองไทยเพียง ๑ เดือนจากนั้นจะเสด็จพระราชดำเนินกลับสวิตเซอร์แลนด์ เพื่อให้ทันการเปิดภาคเรียนใหม่ในกลางเดือนมกราคมแต่เนื่องจากทรงมีพระราชกรณียกิจในฐานะประมุขของประเทศมากมาย ซึ่งเป็นเรื่องจำเป็นของชาติและพสกนิกร ทำให้ทรงเลื่อนเวลาที่จะเสด็จพระราชดำเนินกลับสวิตเซอร์แลนด์ออกไปเป็นวันที่ ๑๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๙

พระราชภารกิจ

ทรงเสด็จออกรับการตรวจพลสวนสนามของฝ่ายพันธมิตรในประเทศไทยพร้อมด้วยลอร์ด หลุยส์ เมท์แบดเตน แม่ทัพใหญ่ของอังกฤษ อันเป็นผลให้ภาพพจน์และฐานะของประเทศเป็นที่ยอมรับแก่ประเทศทางตะวันตกที่เป็นฝ่ายสัมพันธมิตร ซึ่งก่อนหน้านั้นฐานะของประเทศไทยไม่ค่อยสู้ดีนักเนื่องจากในระหว่างสงครามโลก ประเทศต้องอยู่ในภาวะจำยอมที่ต้องให้ความร่วมมือแก่กองทัพญี่ปุ่นซึ่งเป็นฝ่ายอักษะ ทำให้เมื่อสงครามสงบแล้ว มีประเทศพันธมิตรหลายชาติไม่พอใจและถือโอกาสข่มขู่ไทย

การพระราชทานวินิจฉัยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับวันที่ ๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๙ ให้ใช้เป็นหลักในการปกครองประเทศในวันเสด็จเปิดสภาผู้แทนราษฎร

เมื่อสงครามโลกครั้งที่ ๒ สงบลง จีนกลายเป็นประเทศมหาอำนาจที่อยู่ข้างฝ่ายชนะสงคราม ทำให้ชาวจีนบางกลุ่มที่อาศัยอยู่ในเมืองไทยทำการเรียกร้องสิทธิบางประการจากรัฐบาลไทย ซึ่งก่อให้เกิดความขัดแย้งขึ้นระหว่างชาวไทยกับจีน จนถึงขั้นก่อความไม่สงบและมีการรุมทำร้ายร่างกายคนไทยที่เรียกว่า “เสียพะ” อยู่เนือง ๆ เหตุการณ์นี้ได้ทวีความรุนแรงและขยายพื้นที่อย่างกว้างขวางออกไปมากขึ้น จนเกือบจะกลายเป็นสงครามกลางเมือง เมื่อความบาดหมางระหว่างชาวไทยและชาวจีนนี้ทราบถึงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล ได้ทรงหาวิธีแก้ไขด้วยพระองค์เอง โดยทรงตระหนักว่าถ้าเสด็จฯ ออกเยี่ยมเยียนท้องถิ่นชาวจีนที่อาศัยอยู่เป็นจำนวนมากแล้ว ย่อมจะสามารถประสานรอยร้าวที่มีอยู่ให้สนิทแน่นแฟ้นขึ้นได้ จึงทรงกำหนดการเสด็จเยี่ยมสำเพ็งอย่างเป็นทางการในวันที่ ๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๙ พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ และสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ ข้าราชการเสด็จสำเพ็งครั้งนี้เป็นชาวไทยที่สร้างความตื่นเต้นยินดีเป็นอย่างยิ่งแก่พ่อค้าชาวจีน และพ่อค้าอินเดียที่อาศัยอยู่แถบนั้น เพราะ

เป็นครั้งแรกที่มีพระมหากษัตริย์เสด็จเยี่ยมลำเพ็ญอย่างเป็นทางการ การเสด็จเยี่ยมเยียนครั้งนี้ทรงใช้เวลาจนถึง ๔ ชั่วโมง เพราะมีชาวจีนมาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทมากมายและการรับเสด็จก็เป็นไปอย่างมโหฬารด้วยความจงรักภักดีและเคารพบูชาอย่างสูง

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘ เสด็จสวรรคตเมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๙๘ ปวงชนชาวไทยต่างรำลึกถึงพระเมตตาธิคุณและพระมหากรุณาธิคุณ อันมีเป็นอเนกประการจึงร่วมใจน้อมรำลึกถึงพระองค์ท่าน โดยถือเอาวันที่ ๙ มิถุนายนของทุกปี เป็น “วันอานันทมหิดล” ในปี พ.ศ. ๒๕๒๘ สมาคมศิษย์เก่าแพทย์จุฬาลงกรณ์ ได้รวบรวมทุนจากเงินบริจาคของศิษย์เก่าแพทย์จุฬาฯ ทุกรุ่น จัดสร้างพระบรมราชานุสาวรีย์ขึ้น เพื่อเป็นการรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณที่ได้ทรงบันดาลให้เกิดคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ และเป็นการเฉลิมพระเกียรติยศให้ประชาชนได้รำลึกถึงพระองค์ท่านสืบไปโดยมอบให้ คุณไข่มุกด์ ชูโต เป็น ผู้ออกแบบและปั้น พระบรมรูปหล่อด้วยส่วนผสมทองเหลือง และทองแดงขนาดเท่าครึ่งของพระองค์จริง ในท่าประทับนั่งเหนือเก้าอี้ ผินพระพักตร์ไปทางเบื้องขวาของพระองค์เล็กน้อย พระบรมรูปและเก้าอี้สูงประมาณหนึ่งเมตรครึ่ง พระบรมราชานุสาวรีย์ประดิษฐานไว้หน้าตึกอานันทมหิดล คณะแพทยศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดพระบรมราชานุสาวรีย์แห่งนี้เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๙

แม้ว่ารัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดลจะมีระยะเวลาสั้น แต่ก็มีเหตุการณ์สำคัญหลายเหตุการณ์เกิดขึ้น ได้แก่

๑. เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน พ.ศ. ๒๔๘๒ รัฐบาลซึ่งมีจอมพล ป.พิบูลสงคราม เป็น

นายกรัฐมนตรีได้ประกาศเปลี่ยนชื่อจาก ประเทศสยาม มาเป็น ประเทศไทย โดยมีเหตุผลว่า คำว่าสยามมักใช้กันแต่ในวงราชการ และในชาวต่างประเทศ ส่วนคนไทยนั้นโดยเฉพาะชาวบ้านไม่ค่อยใช้คำว่าสยาม แต่ใช้คำว่าไทย อีกประการหนึ่ง การขนานนามประเทศส่วนมากมักเรียกตามเชื้อชาติของคนเจ้าของประเทศนั้น คนไทยมีเชื้อสายไทย ควรชื่อประเทศให้ตรงกับเชื้อชาติ ต่อมาในวันที่ ๗ กันยายน พ.ศ. ๒๔๘๘ รัฐบาลไทย ซึ่งมีนายทวี บุณยเกตุ เป็นนายกรัฐมนตรี ก็ได้มีประกาศการใช้ชื่อประเทศ ประชาชน และสัญชาติ อย่างเป็นทางการ โดยที่ชื่อของประเทศไทย ที่นิยมเรียกกันในต่างประเทศว่า SIAM จนแพร่หลายเป็นที่รู้จักกันมาช้านาน ฉะนั้นจึงให้ใช้ชื่อประเทศในภาษาอังกฤษว่า SIAM รวมถึงชื่อประชาชนและชื่อสัญชาติว่า SIAMESE สำหรับใช้ในภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ให้ใช้ได้โดยอนุโลม ส่วนชื่อในภาษาไทยนั้นให้ใช้ชื่อ ไทย ตามเดิม

๒. กำหนดให้วันที่ ๑ มกราคม เป็นวันขึ้นปีใหม่ ได้มีประกาศเมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๘๓

LIERT

๓. การสร้างอนุสาวรีย์

- อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ

สร้างขึ้นบนถนนประชาธิปไตย ตอนถนนพญาไทกับถนนราชวิถีกรุงเทพมหานคร อนุสาวรีย์นี้สร้างขึ้นเพื่อเชิดชูเกียรติทหาร ตำรวจ และพลเรือน ซึ่งได้สละชีพเพื่อชาติมีพิธีเปิด วันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๕ อนุสาวรีย์นี้สร้างเป็นรูปดาบปลายปืน ๕ แฉก บานเป็นวงกลมและมีรูปทองแดงเป็นทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศ ตำรวจสนาม และพลเรือน เดิมจารึกชื่อผู้เสียชีวิตในการรบในสมรภูมิดินแดนจำนวน ๕๙ นาย ในภายหลังได้จารึกชื่อทหารที่เสียชีวิตในสงครามเกาหลีเพิ่มขึ้นด้วย

- อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย

สร้างขึ้นที่กึ่งกลางถนนราชดำเนินกลาง ช่วงที่ถนนดินสอติดต่อกับถนนประชาธิปไตย กรุงเทพมหานคร อนุสาวรีย์นี้รัฐบาลได้สร้างขึ้นเพื่อเป็นการแสดงให้เห็นว่า ประเทศไทยมีการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย ได้มีการวางศิลาฤกษ์ในวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๓ ลักษณะเด่นของอนุสาวรีย์นี้ คือ พานรัฐธรรมนูญตั้งอยู่กลางป้อมอนุสาวรีย์ รอบอนุสาวรีย์มีปีก ๔ ด้าน

๔. สะพานข้ามแม่น้ำแควใหญ่ที่ชื่อว่า สะพานข้ามแม่น้ำแคว สร้างเสร็จเมื่อเดือน กันยายน พ.ศ. ๒๔๘๖ และรถไฟสายมรณะ ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ ๒ ญี่ปุ่นที่ประกาศสงครามกับฝ่ายสัมพันธมิตร ได้ขอเดินทัพผ่านประเทศไทยในการทำสงครามกับอังกฤษและสหรัฐอเมริกา และได้ยกพลขึ้นบกอย่างกะทันหันตามจังหวัดชายทะเลของไทย ทำให้ประเทศไทยต้องจำยอมให้ญี่ปุ่นผ่านในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ ๒ ญี่ปุ่นที่ประกาศสงครามกับฝ่ายสัมพันธมิตร ได้ขอเดินทัพผ่านประเทศไทยในการทำสงครามกับอังกฤษและสหรัฐอเมริกา

แหล่งอ้างอิง

<http://www.sirikitdam.egat.com/days/06june/0206.html>

http://www.tungsong.com/Impotant_day/King_anon/king_anon01.ap สืบค้นเมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๖

LIRIT

ฝ่าวิกฤติประเทศไทย : ทางเลือกสู่สังคมใหม่

โดย...ปรียวรรณ สุวรรณสุนย์

สำหรับคอลัมน์รอบรู้นอกสภาประจำเดือนนี้ ขอเสนอการประชุมวิชาการประจำปี ๒๕๕๒ ในหัวข้อเรื่อง “ฝ่าวิกฤติประเทศไทย : ทางเลือกสู่สังคมใหม่” ซึ่งจัดขึ้นโดย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๒ ได้มีการปาฐกถาพิเศษ และอภิปรายทางวิชาการในหัวข้อเรื่องดังกล่าว โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมปาฐกถา และอภิปรายร่วมกันเป็นจำนวนมาก โดยผลการประชุมวิชาการ ประจำปี ๒๕๕๒ นั้น สามารถสะท้อนให้เห็นถึงวิกฤติปัญหาที่ประเทศไทยกำลังเผชิญอยู่ ทั้งในมุมมองแบบภาพรวม และแบ่งประเด็นเป็นด้าน เศรษฐกิจ ด้าน

สังคม ด้านการเมือง และด้านธุรกิจ ซึ่งนอกจากจะทำให้เห็นถึงปัญหาแล้ว ยังมีข้อเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาวิกฤตดังกล่าวอีกด้วย โดยผลของการประชุมสามารถสรุปได้ดังนี้

๑. ปาฐกถาพิเศษเรื่อง “ฝ่าวิกฤติประเทศไทย : ทางเลือกสู่สังคมใหม่” โดย ดร.สมคิด จาตุศรีพิทักษ์ อดีตรองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ได้กล่าวว่า ขณะปัญหาการตกงานเพิ่มความรุนแรงมากขึ้น และได้สร้างรอยร้าวในสังคมให้ลึกกว้างมากขึ้น แต่เชื่อว่าหากร่วมกันแก้ไขอย่างมีสติ ใช้ปัญญา ประเทศจะผ่านพ้นไปได้ โดยคาดว่าเศรษฐกิจโลกจะใช้เวลาในการฟื้นตัวอย่างน้อย ๑ - ๒ ปี เพราะไม่ว่าจะเป็นสหรัฐ ยุโรป หรือญี่ปุ่น ต่างก็ยังไม่ถึงจุดที่จะพลิกฟื้นเศรษฐกิจได้ หนี้เสียในสถาบันการเงินยังสูงมาก ที่สำคัญกำลังซื้อของผู้บริโภคก็ลดลงด้วย ดังนั้น ในช่วง ๑ - ๒ ปีนี้ ไทยจะต้องหาวิธีรับมือกับสิ่งที่จะเข้ามากระทบ เพื่อให้ได้รับผลกระทบน้อยที่สุด “อย่างน้อยต้องมีองค์ประกอบ ๒ ส่วนคือ มาตรการบรรเทาผลกระทบวิกฤติเศรษฐกิจ ซึ่งรัฐบาลได้ดำเนินการมาดีอยู่แล้ว และอยากเห็นความร่วมมือกับเอกชนมากขึ้น ทั้งการดูแลสภาพคล่องของระบบธนาคาร การดูแลเอสเอ็มอีที่ส่งออกได้ และธุรกิจท่องเที่ยวต้องได้รับสินเชื่อที่เพียงพอ เนื่องจากขณะนี้หลายประเทศเกิดภาวะสินเชื่อชะลอตัว”

ส่วนการแก้ปัญหาการตกงาน ต้องหาแนวทางให้เกิดปัญหาน้อยที่สุด ดังนั้น จึงถึงเวลาที่รัฐบาลจะเข้าไปพูดคุยกับผู้ประกอบการแต่ละอุตสาหกรรม บริษัทประกันสินเชื่อขนาดย่อม (บสย.) จะต้องหาทางเพิ่มการค้าประกันสินเชื่อแต่ละราย นอกจากนี้รัฐบาลต้องร่วมมือกับเอกชนในการฝึกอบรม เพราะหลายประเทศถือโอกาสนี้ฝึกอบรมคนให้สอดคล้องกับการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ ทั้งนี้รัฐบาลควรถือโอกาสนี้ใช้เงินเพื่อเตรียมรองรับการฟื้นตัวของเศรษฐกิจด้วย ซึ่งขณะนี้สหรัฐได้ให้ความสำคัญกับการวิจัยและพัฒนา รวมทั้งไอที ส่วนจีนก็ปฏิรูปเศรษฐกิจ จากที่เคยเน้นการส่งออกมานับพัฒนาชนบท ลดความเหลื่อมล้ำ ญี่ปุ่นก็เน้นนวัตกรรมใหม่ ๆ

นอกจากนี้ ผลกระทบของเอเชียเกิดจากการอิงกับการส่งออกมาก ในเวลานี้จึงควรหันมาปรับสมดุลเศรษฐกิจใหม่ ด้วยการอิงกับกำลังซื้อในประเทศมากขึ้น ทั้งนี้ การฝ่าวิกฤติรัฐบาลไม่ควรเน้นเฉพาะการบรรเทาผลกระทบเพียงอย่างเดียว แต่ต้องจัดสรรงบประมาณส่วนหนึ่งเพื่อจัดทำยุทธศาสตร์สำหรับโลกในอนาคตประเทศไทยจะดำเนินมาตรการทางเศรษฐกิจร่วมกับชาติอื่น ๆ ภายใต้งานไขสภาวะเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้นได้อย่างไร และไทยจะอยู่รอดไม่มีความสุขเหมือนที่เคยเป็นมาในอดีต เพราะปัจจุบันต้องเผชิญกับวิกฤติเศรษฐกิจโลก ที่ทำให้เกิดปัญหาคนตกงานมากกว่าที่เคยปรากฏในอดีต และสถานการณ์ทางการเมืองที่ไม่ปกติ ซึ่งนับวันจะมีความรุนแรงมากขึ้น โดยมองว่าเศรษฐกิจโลกจะต้องใช้ระยะเวลา ๑ - ๒ ปี จึงจะฟื้นตัว ดังนั้น รัฐบาลต้องหาแนวทางแก้ไขในระยะสั้นด้วยการเพิ่มความร่วมมือภาครัฐและเอกชนในการบรรเทาวิกฤติเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการให้ความสำคัญกับปัญหาสภาพคล่องของผู้ประกอบการ SMEs และภาคการท่องเที่ยวเป็นเรียลแฟคเตอร์ส (Real Factors) ซึ่งเป็นภาคที่มีการจ้างงานเป็นจำนวนมาก ให้สามารถประคับประคองตนเองรอดพ้นจากวิกฤติเศรษฐกิจ

๒. อภิปรายทางวิชาการเรื่อง "ฝ่าวิกฤติประเทศไทย : ทางเลือกสู่สังคมใหม่" โดย นายไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม ศาสตราจารย์ ดร. สมบัติ อารังธัญวงศ์ ศาสตราจารย์ ดร. เมธี ครองแก้ว ดร.ประเสริฐ บุญสัมพันธ์ เป็นผู้อภิปรายในด้านสังคม การเมือง เศรษฐกิจ และด้านธุรกิจ โดยมีข้อสรุปจากการสัมมนาดังนี้

๒.๑ การอภิปรายด้านสังคม : นายไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม อดีตรองนายกรัฐมนตรี กล่าวว่า วิกฤติประเทศไทยขณะนี้มียุค ๔ ประการ เรียกว่า จตุมหาวิกฤติประเทศ สัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ได้แก่ วิกฤติทางด้านเศรษฐกิจ ที่ได้รับอิทธิพลและส่งผลกระทบทางการเงินการคลังไปทุกประเทศ วิกฤติทางการเมือง เกิดความแตกแยกรุนแรง มีความเห็นแตกแยก เป็นศัตรูกัน แบ่งฝักแบ่งฝ่าย วิกฤติทางด้านสังคม ซึ่งปกติมีอยู่แล้วแต่เมื่อมารวมกับปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจ วิกฤติการเมืองก็ทำให้ปัญหาสังคมรุนแรงมากยิ่งขึ้น จนกลายเป็นความเดือดร้อนที่สะท้อนออกมาในลักษณะของสภาพการจ้างงาน การจัดสวัสดิการสังคม และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และปัญหาวิกฤติ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ขณะนี้สังคมไทยต้องการ ๓ อย่างคือ ความดี ความสามารถ และความสุข ที่สำคัญปัญหาเศรษฐกิจ การเมือง ส่งผลกระทบในขณะนี้ได้ทุกด้าน ครอบคลุมพื้นที่ในวงกว้างและมีแนวโน้มที่จะรุนแรงมากยิ่งขึ้น

ดังนั้น ทางออกปัญหาต้องมององค์รวม ปัญหาทั้ง ๔ อย่างรัฐบาลจะต้องมีกลไกหรือวิธีการพิเศษเข้ามาจัดการ ปัญหาทุกอย่างรัฐบาลทราบอยู่แล้วแต่ยังไม่มีการแก้ไขเพียงพอในการแก้ไขปัญหา แม้ว่าปัญหาเศรษฐกิจจะมีมาตรการออกมาแล้ว แต่ปัญหาการเมืองยังไม่มี ซึ่งน่าจะต้องมี เพราะการตั้งรับไม่อาจแก้ไขปัญหาได้ ขณะนี้สังคมเดือดร้อนหลายอย่างอันเนื่องมาจากเศรษฐกิจ ปัญหาภาคใต้ กลไกที่มีกับ กระทรวงต่าง ๆ อยู่แล้ว แต่ยังไม่เพียงพอ สังคมมีหลากหลายมิติแต่จะให้มุ่งเน้นไปที่ชุมชนหมู่บ้านหรือชุมชนในเมือง ยังไม่เพียงพอ รัฐบาลจะต้องให้ความสำคัญกับชุมชนทำงาน หากชุมชนทำงานดีมีความสุขร่วมกัน โครงการที่อยู่เป็นสุขก็จะเกิดขึ้น ซึ่งการทำแบบนี้จะทำให้ชุมชนได้ร่วมคิดร่วมทำ ดูแลชีวิตของตนเองและครอบครัวให้ดีอย่างพอเพียง สมดุล อีกหนึ่งวิธีคือการค้นหาวิถีที่ทันสมัยที่ ชุมชนนั้นทำอยู่แล้ว ต้องได้รับสนับสนุนพิเศษจากหน่วยงานของรัฐ สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลโดยการกระจายอำนาจ

กระตุ้นเศรษฐกิจ เป็นการลงทุนเกี่ยวกับชีวิต ครอบครัวชุมชน ซึ่งจะสามารถนำพาประเทศไปสู่จุดที่ยั่งยืนได้ ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ กลไกพิเศษขณะนี้ไม่ทำงาน แม้รัฐบาลกำลังดำเนินการอยู่ก็ตาม ส่วนปัญหาทางสังคม รัฐบาลต้องดูแลเรื่องภาคประชาสังคม คนมีรายได้น้อย คนเร่ร่อน เจ็บป่วย สวัสดิการสังคม เป็นต้น ปัญหาการเมืองต้องใช้สันติวิธี เดินไปที่ละขั้น เชิงรุก มีส่วนร่วม ใช้ความรู้และให้ได้ผลเร็ว รัฐบาลในฐานะผู้บริหารบ้านเมืองต้องแก้ไขปัญหาวิกฤติวันนี้ที่ถือว่ารุนแรงมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิกฤติการเมือง เป็นวิกฤติที่ซับซ้อนมากในเรื่อง ความดี คุณธรรม ทำให้เยาวชนสงสัยว่าอะไรคือแบบอย่างที่ดีงาม แต่อย่างไรก็ตาม สังคมโดยรวมต้องการสมานฉันท์

๒.๒ การอภิปรายด้านการเมือง : ศาสตราจารย์ ดร. สมบัติ อารังธัญวงศ์ อธิการบดี สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ กล่าวว่า วิกฤติวันนี้ถือว่ารุนแรงมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิกฤติการเมือง เป็นวิกฤติที่ซับซ้อนมากในเรื่องความดี คุณธรรม ทำให้เยาวชนไม่เข้าใจว่าอะไรคือแบบอย่างที่ดีงาม การประพฤติทุจริต ประพฤติไม่ชอบ เป็นเรื่องที่ไม่ผิด นี่เป็นการต่อสู้ของ ๒ ฝ่ายที่มีผลต่อสังคมในอนาคต เป็นอย่างยิ่ง ก่อนหน้านี้ปัญหาการเมืองเริ่มเบาบางไปบ้างแล้ว แต่ถึงวันนี้กลับเติมเชื้อลงไปอีก เพราะการเคลื่อนไหวของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ที่ปรากฏข้อเรียกร้องต่าง ๆ และมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนที่จะเผด็จศึกในวันที่ ๘ - ๙ เมษายน ๒๕๕๒ นี้ ซึ่งถ้ารัฐบาลสู้ไม่ไหว ยุบสภา จะเป็นการซ้ำเติมวิกฤติ ประชาชนเสียประโยชน์ ต้องเผชิญกับวิกฤติที่รุนแรง เสียเวลาอย่างน้อย ๔ เดือน ปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจโลกที่กำลังรุนแรง นักการเมืองที่ไม่ประสงค์ดีต่อบ้านเมือง ถึงเวลาแล้วที่จะต้องเสียสละประโยชน์ส่วนตัว ตามที่ตัวเองบอกว่ารักประเทศ ยอมตายเพื่อประเทศได้ วันนี้สังคมต้องการการเสียสละแบบนี้จริง ๆ ยุติความขัดแย้ง รับมือปัญหาวิกฤติ เพื่ออนาคตก่อนที่ประเทศจะดับสูญ

อย่างไรก็ตามเมื่อเกิดวิกฤติ แม้ว่าทางออกจะแคบ ๆ รัฐบาลจะต้องมุ่งมั่น แน่วแน่ ต้องมีพลัง

๑. นายกรัฐมนตรีต้องไม่เผชิญกับความขัดแย้ง
๒. ต้องยึดหลักกฎหมายไม่เลือกปฏิบัติ สร้างความเชื่อมั่นให้เกิดขึ้นในสถาบันยุติธรรม
๓. นายกรัฐมนตรีต้องไม่มีประพฤติกรรมกฎหมาย และไม่ปกป้องรัฐมนตรีที่ทำผิดกฎหมาย
๔. นายกรัฐมนตรีต้องทุ่มเทแก้ปัญหาว่างาน ช่วยคนตกงาน ขับเคลื่อนโครงการที่ยั่งยืน ประโยชน์ยาวนาน ควรมีโครงการ ๒ แสนล้าน สร้างโรงเรียน โรงพยาบาล ภายใน ๒ ปี สร้างงานได้จำนวนมาก ทำให้ยั่งยืนหลายปี SME อยู่ได้ ที่สำคัญต้องยกระดับการศึกษา พัฒนาเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ รองรับการแข่งขันระดับโลกในอนาคต

นอกจากนี้ รัฐบาลควรจะมีการกู้เงินจากต่างประเทศ เพื่อใช้ในการกระตุ้นเศรษฐกิจ ส่วนเม็ดเงินจะเป็นเท่าไรนั้นเป็นหน้าที่ของรัฐบาลที่จะตัดสินใจ แต่สิ่งสำคัญควรเน้นการลงทุนไปที่การพัฒนาเศรษฐกิจในระยะยาว ส่วนกรณีการจัดเก็บรายได้ในปีนี้ของรัฐบาลที่อาจต่ำกว่าเป้าถึงร้อยละ ๑๕ นั้น ไม่น่าเป็นห่วง โดยเชื่อว่ารัฐบาลจะสามารถดูแลปัญหาได้ และมองว่ารัฐบาลได้ดูแลปัญหาเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในขณะนี้เป็นอย่างดีแล้ว

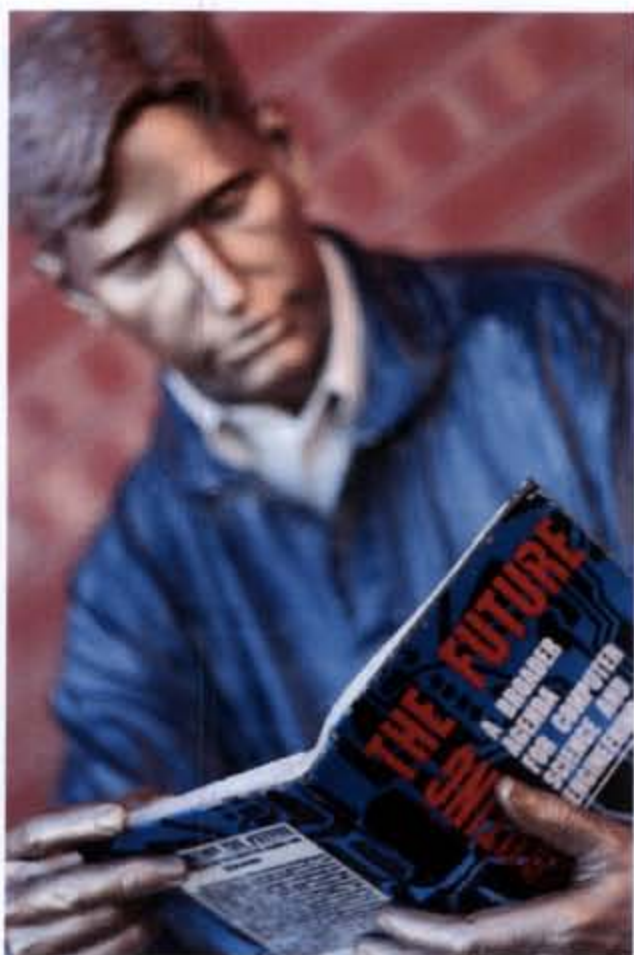
LIART

๒.๓ การอภิปรายด้านเศรษฐกิจ : ศาสตราจารย์. ดร. เมธี ครองแก้ว กล่าวว่า วิกฤติขณะนี้คือวิกฤติเฉพาะหน้า ซึ่งมองว่าไม่น่าวิตกกังวล เนื่องจากเป็นวิกฤติทางการเมืองไม่ใช่วิกฤติทางโครงสร้าง ปัญหาสำคัญเกิดจากสภาพทางการเมืองของโลก แต่ถ้าปัญหาเหล่านี้ถูกแก้ไขก็จะสร้างความเชื่อมั่น และเมื่อเกิดความเชื่อมั่นวิกฤติทั้งหมดก็จะหมดไป ดังนั้น ในการแก้ไขปัญหาวิกฤติประเทศต่าง ๆ ได้รวมตัวกันทางเศรษฐกิจเป็นกลุ่มประเทศ G๒๐ ซึ่งมองว่าสามารถสร้างความเชื่อมั่นได้ และจะต้องมีองค์กร/กฎเกณฑ์คอยควบคุม ถ้าผู้นำพร้อมใจกันสร้างความเชื่อมั่นก็จะนำมาซึ่งความเชื่อมั่นในระดับประเทศ และจะทำให้เศรษฐกิจโลกกลับสู่ภาวะปกติ เช่นภาคอุตสาหกรรมการส่งออก เป็นต้น

๒.๔ การอภิปรายด้านธุรกิจ : ดร.ประเสริฐ บุญสัมพันธ์ กล่าวว่า วิกฤติความเชื่อมั่นส่งผลให้นักลงทุนไม่มาลงทุน ดังนั้น เมื่อเกิดวิกฤติทางการเมือง สังคม ก็จะทำให้เกิดวิกฤติเศรษฐกิจไปด้วย เมื่อวิกฤติโลกเกิดขึ้นโดยคาดคะเนไม่ได้ก็จะทำให้เศรษฐกิจติดลบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวิธีการแก้ปัญหาประเด็นสำคัญ คือ ทำอย่างไรให้ความเชื่อมั่นกลับคืนมา เพราะประเทศไทยพึ่งพาการส่งออกถึง ๖๐ - ๗๐% เมื่อเกิดวิกฤติเศรษฐกิจก็ส่งผลให้เศรษฐกิจไทยเกิดการชะลอตัว ส่วนสถาบันการเงินก็ไม่กล้าปล่อยสินเชื่อ เพราะเกรงจะเป็นหนี้เสียและเป็นภาระของธนาคาร ในด้านภาคธุรกิจ ส่งผลกระทบโดยตรงต่อภาวะการจ้างงาน โดยการลดกำลังการผลิตและใช้พลังงานทุกประเภทลดลง ส่งผลให้เกิดการเลิกจ้างประชาชนตกงาน ซึ่งส่งผลให้กำลังการผลิตของประเทศลดน้อยลง และเมื่อพิจารณาในปัจจุบัน จะพบว่าบริษัทมีการขาดทุน เนื่องจากการปรับตัวไม่ทัน ทำให้ผลประกอบการติดลบ และคาดว่าจะส่งผลต่อเศรษฐกิจโลกต่อเนื่องไปอีก ๒ ปี

ที่มา :

การประชุมวิชาการประจำปี ๒๕๕๒ เรื่อง “ฝ่าวิกฤติประเทศไทย : ทางเลือกสู่สังคมใหม่” ณ สถาบัน
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ๑ เมษายน ๒๕๕๒

การทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

โดย...สิริสร กระแสร์สุนทร

เรียนรู้กับวิจัยประจำฉบับเดือนมิถุนายน ฉบับนี้ถึงคราวที่จะศึกษาในหัวข้อเรื่องการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หลังจากฉบับที่ผ่านมาได้ศึกษาในหัวข้อเรื่องการกำหนดหัวข้อและการกำหนดประเด็นสำหรับการวิจัย สำหรับการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง บางครั้งอาจใช้ชื่อเรียกที่ต่างไป เช่น การทบทวนวรรณคดี การทบทวนวรรณกรรม การสำรวจเอกสาร การวิจารณ์วรรณคดี หรือการประเมินวรรณกรรม แต่ทั้งหมดทุกชื่อที่กล่าวมาต่างหมายถึง การศึกษารวบรวมข้อมูลต่าง ๆ จากสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อต่าง ๆ ปัจจุบันรวมถึงการสืบค้นข้อมูลจากสื่อสารสนเทศ เช่น ระบบเครือข่าย Internet ด้วย โดยจะดำเนินการเก็บรวบรวมเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้อง และเป็นประโยชน์กับงานวิจัยที่ผู้วิจัยทำอยู่ เพื่อช่วยให้ผู้วิจัยเกิดความรู้ ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ ทฤษฎี ตลอดจนตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษา ช่วยให้สามารถกำหนดสมมติฐานการวิจัย รวมถึงมองเห็นภาพความเชื่อมโยงระหว่างงานวิจัยที่นักวิจัยท่านอื่นได้เคยศึกษาไว้แล้วทั้งในอดีตจนถึงปัจจุบัน และเป็นแนวทางในการทำงานวิจัยของตนเองด้วย ทั้งนี้ขั้นตอนดังกล่าวถือได้ว่าเป็นเครื่องมือที่จะชี้ให้เห็นถึงระดับคุณภาพของงานวิจัยเรื่องนั้น ๆ ได้เลย ฉะนั้นไม่ว่าจะเป็นนักวิจัยที่มีประสบการณ์มาก หรือนักวิจัยมือใหม่ต่างก็ละเลยขั้นตอนนี้ไปไม่ได้ ดังความสำคัญที่ได้กล่าวมาสำหรับท่านว่าที่นักวิจัยทั้งหลาย หรือผู้ที่สนใจศึกษาในกระบวนการวิจัย ควรที่จะทำความเข้าใจและศึกษาในหัวข้อนี้เป็นอย่างยิ่ง โดยในที่นี้จะขอนำเสนอรายละเอียดจำแนกเป็นประเด็น ๆ ดังนี้ครับ

ประโยชน์ของการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (บุญชม ศรีสะอาด.๒๕๔๓ : ๒๓)

๑. ช่วยให้เข้าใจทฤษฎี แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่วิจัย
๒. ช่วยป้องกันการทำวิจัยซ้ำซ้อนกับคนอื่น ๆ ที่วิจัยไปแล้ว
๓. ช่วยให้ทราบผลงานวิจัยที่ผ่านมาซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะวิจัยว่ามีการศึกษากว้างขวางมากน้อยแค่ไหน ในแง่มุมใด ผลการวิจัยเป็นเช่นไร ซึ่งเป็นหลักฐานสำคัญที่จะนำมาประกอบเหตุผลในการตั้งสมมติฐานของผู้วิจัย และนำมาประกอบเหตุผลในการอภิปรายผลการวิจัย
๔. เป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัย เลือกตัวแปรที่จะศึกษา ออกแบบการวิจัย สร้างเครื่องมือ วิเคราะห์ข้อมูล แปลผล สรุปผล และเขียนรายงานการวิจัย

LIIRT

๕. เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของเรื่องที่จะวิจัย เพราะในการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยอย่างกว้างขวางจริงจังกจะช่วยทำให้เข้าใจในเรื่องที่จะศึกษาอย่างลุ่มลึก ในการศึกษาผลการวิจัยต่าง ๆ ทำการพิจารณาถึงจุดอ่อนและจุดดีของแต่ละเรื่อง แล้วหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดจุดอ่อนและเสริมสร้างจุดดีเหล่านั้นให้เกิดขึ้นในงานวิจัยของตน

การเลือกเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ควรคำนึงถึงสิ่งเหล่านี้ (ล้วน และอังคณา สายยศ, ๒๕๓๘ : ๔๗)

๑. เอกสารนั้นทันสมัยพอใช้กับงานวิจัยของเราหรือไม่
๒. เอกสารนั้นเป็นเครื่องชี้้นำในการศึกษาข้อมูลของเราหรือไม่
๓. เอกสารนั้นมีหนังสืออ้างอิงพอช่วยเป็นแนวทางให้เราได้ไปค้นคว้าเพิ่มเติมให้กว้างขวางขึ้นอีกหรือไม่
๔. เอกสารนั้นชี้แนะแนวคิดอันชาญฉลาดบางประการให้เราหรือไม่

ขั้นตอนและวิธีการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๑. การเลือกและค้นหา

ในขั้นตอนนี้เป็นการเลือก ค้นหา และรวบรวมเอกสาร ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมด โดยพยายามสืบค้นให้ครอบคลุมทั้งเนื้อหาประเด็นต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในขั้นของการกำหนดปัญหา ครอบคลุมตัวแปร และครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ตั้งไว้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

งานวิจัย เรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับแรงจูงใจในการทำวิจัยของครูผู้สอนในระดับประถมศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับแรงจูงใจในการทำวิจัยของครูผู้สอนในระดับประถมศึกษา

- ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยบางประการ จำแนกได้เป็น ๓ ตัวแปร คือ ๑) เจตคติต่อการทำวิจัย ๒) ความสามารถทางการวิจัย ๓) การพัฒนาตนเองทางการวิจัย

- ตัวแปรตาม มี ๑ ตัวแปร คือ แรงจูงใจในการทำวิจัย

ฉะนั้น จากชื่อเรื่องงานวิจัย วัตถุประสงค์ และตัวแปรที่สำคัญของการวิจัย ทำให้ได้หัวข้อในการสืบค้นเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยต้องทำการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยในหัวข้อต่อไปนี้ คือ

- เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัย
- เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ

LIART

- เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยบางประการ (ตัวแปรอิสระ) คือ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับ ๑) เจตคติต่อการทำวิจัย ๒) ความสามารถทางการวิจัย ๓) การพัฒนาตนเองทางการวิจัย
- และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทุกหัวข้อที่กล่าวมา

๒. การอ่าน วิเคราะห์ และสังเคราะห์

ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยควรใช้เวลากับการอ่านมากเป็นพิเศษ และถือว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญมาก เพราะผู้วิจัยจะต้องเลือกเรื่องต่าง ๆ ที่ทำการสืบค้นมาในขั้นที่ ๑ นำมาอ่านวิเคราะห์ และสังเคราะห์อย่างละเอียดถี่ถ้วน แล้วคัดเลือกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยของตนเองมากที่สุด หากเป็นงานวิจัยควรพิจารณาจากระเบียบวิธีวิจัย และผลงานวิจัยเรื่องนั้น ๆ มีความน่าเชื่อถือได้หรือไม่ เหมาะแก่การนำไปอ้างอิงในงานวิจัยของตนเอง สำหรับเทคนิคการอ่านงานวิจัย ควรอ่านบทคัดย่อของงานวิจัยเรื่องนั้น ๆ ก่อน ซึ่งส่วนใหญ่มักอยู่หน้าแรก ๆ ของงานวิจัย ซึ่งการอ่านบทคัดย่อจะทำให้เห็นภาพรวมของงานวิจัยเรื่องนั้น ๆ และเป็นการประหยัดเวลาหากงานวิจัยเรื่องนั้นดูแล้วไม่น่าเกี่ยวข้อง หรือเหมาะที่จะนำไปอ้างอิงในงานวิจัยของตนเอง หากวิเคราะห์แล้วว่างานวิจัยเล่มนั้น ๆ เกี่ยวข้องหรือตรง จึงจะเสาะสืกอ่านเก็บรายละเอียดอย่างถี่ถ้วนทั้งหมด หลังจากอ่าน วิเคราะห์ และสังเคราะห์แล้ว เห็นว่างานวิจัย/ตำรา/วารสาร เรื่องนั้น ๆ ตรง และเห็นว่าควรนำไปใช้อ้างอิงในงานวิจัยของตนเอง ควรที่จะมีการจดบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับตำรา/วารสาร/งานวิจัยเล่มนั้น ๆ คือ จดบันทึกชื่อผู้แต่ง ชื่อหนังสือ/วารสาร/งานวิจัย สำนักพิมพ์ ปีที่พิมพ์ ครั้งที่พิมพ์ เล่มที่ ฉบับที่ และเลขหน้า เพื่อประโยชน์ในการสืบค้นครั้งต่อ ๆ ไป และเป็นประโยชน์ในการเขียนอ้างอิง และเขียนบรรณานุกรมในงานวิจัยของตนเอง

๓. การเขียนและเรียบเรียง

ข้อมูลที่ได้รวบรวมมาจากการอ่าน วิเคราะห์ สังเคราะห์ในขั้นตอนที่ ๒ ผู้วิจัยจะต้องนำข้อมูลทั้งหมดที่ได้มาจากแหล่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นจากเอกสาร ตำรา วารสาร งานวิจัย หรือแหล่งอื่น ๆ นำมาเรียบเรียงเชื่อมโยงเข้าด้วยกันให้มีความสัมพันธ์กับประเด็นปัญหาวิจัยที่ตั้งขึ้น ความยากของการเขียนเรียบเรียงในสิ่งที่อ่าน และวิเคราะห์มาทั้งหมด อยู่ที่การวางโครงสร้างของเรื่องและการเชื่อมโยงให้เห็นประเด็นปัญหาอย่างชัดเจน ซึ่งเป็นเทคนิคและศิลปะที่ผู้วิจัยต้องเรียนรู้และฝึกฝนเอง แต่หลักสำคัญในการเขียน คือ ผู้วิจัยต้องพยายามสื่อสาร หรือแสดงให้เห็นผู้อ่านงานวิจัยของตนเองเห็นว่าสิ่งที่รวบรวมมาทั้งหมดนั้น ทำการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง ได้ค้นพบ หรือได้ความรู้ใหม่ ๆ อะไรบ้าง สิ่งใดเป็นข้อเท็จจริงที่มีอยู่แล้ว สิ่งใดเป็นข้อค้นพบใหม่ หลังจากเรียบเรียงแล้วเสร็จควรมีการตรวจทานอีกครั้งหนึ่ง เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ ทั้งในด้านเนื้อหา ภาษา และความต่อเนื่องในเนื้อหา

ข้อผิดพลาดที่พบบ่อยและคำแนะนำในการเขียนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ข้อผิดพลาดที่พบบ่อยและคำแนะนำในการเขียนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีอยู่หลายประการโดยพอสรุปได้เป็นข้อ ๆ ดังนี้

LIART

๑. การคัดลอกเอกสารที่ไปศึกษาค้นคว้ามา มักจะเป็นการคัดลอกทุกคำ โดยไม่ได้นำมาเรียบเรียงใหม่ให้เป็นภาษาของตนเอง บางครั้งลอกมาจากเอกสาร/ตำราหลาย ๆ หน้า แล้วมีการอ้างอิงเพียงแห่งเดียว ซึ่งการทำเช่นนี้ถือว่าไม่ถูกต้อง และไม่เหมาะสมในการเขียนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒. การอ้างอิง ๆ กันโดยไม่ดูจากต้นฉบับ ความผิดพลาดนี้เกิดขึ้นได้บ่อยในงานวิจัยของนิสิตนักศึกษา หรือนักวิจัยมือใหม่ ซึ่งมักจะถือเอาความสะดวกของตนเป็นหลัก หลายครั้งพบว่า การอ้างอิงนั้นผิดพลาด เพราะต้นฉบับที่ตนเองคัดลอกมานั้น มีการพิมพ์ผิดและไม่ได้รับการแก้ไข โดยเฉพาะเอกสารและงานวิจัยที่เป็นของต่างประเทศมักจะมีการพิมพ์ชื่อ ปี หรือเลขหน้าผิด และบางครั้งพบว่างานวิจัยบางเล่มสรุปแนวคิดและทฤษฎีเปลี่ยนไปจากเจ้าของเดิมซึ่งถือว่าเป็นความผิดพลาดอย่างร้ายแรง

๓. ผู้วิจัยมักจะนำผลการวิจัยนั้นมาเขียนทั้งหมด โดยแยกเขียนเป็นราย ๆ ตามชื่อผู้วิจัย ซึ่งในกรณีที่ผลการวิจัยมีความสอดคล้องกัน เราสามารถนำเสนอผลการวิจัยเพียงเรื่องเดียวมาสรุปแล้วอ้างอิงถึงหลาย ๆ นักวิจัยได้

๔. การเขียนเรียบเรียงเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ให้เลือกเอาเฉพาะข้อมูลและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่จะศึกษาจริง ๆ เท่านั้นมาเขียน ไม่ควรนำเอาเอกสารและงานวิจัยที่ไม่เกี่ยวข้องหรือเกี่ยวข้องเพียงเล็กน้อยเท่านั้นมาเรียบเรียงใส่เข้าไป เพื่อให้งานวิจัยดูหนามากขึ้น

๕. การเขียนเรียบเรียงต้องเน้นในลักษณะของการเชื่อมโยง และความต่อเนื่องของเนื้อหาในประเด็นที่เป็นปัญหาการวิจัย ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญมากกว่าที่จะเขียนในลักษณะที่เรียงต่อเนื่องกันตามระยะเวลาก่อนหลังของผู้ที่ศึกษาวิจัย และจุดอ่อนข้อนี้มักจะพบบ่อย ๆ ในรายงานวิจัยทั่ว ๆ ไป คือจะเอารายงานวิจัยของแต่ละนักวิจัยมาเรียงต่อกันตามระยะเวลาก่อนหลังที่ทำการวิจัยในแต่ละย่อหน้าไปเลย โดยไม่ได้มีการเชื่อมโยงเนื้อหาที่สำคัญ ๆ แต่อย่างใด

๖. ต้องมีการเขียนสรุปในตอนท้ายด้วยไม่ใช่ปล่อยให้ข้อความขาดตอนทิ้งไว้เฉย ๆ ข้อความที่สรุปจะเป็นส่วนที่เชื่อมโยงระหว่างการวิจัยที่ศึกษามาแล้วกับงานวิจัยที่จะศึกษานี้มีความเกี่ยวข้องกันอย่างไร ถ้าไม่สามารถสรุป เพื่อชี้จุดนี้ให้เห็นได้ การทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่ทำมา ก็จะไม่มีความหมายอะไรเลย แนวทางของการเขียนสรุปสามารถเขียนได้ในหลายลักษณะ ซึ่งขึ้นอยู่กับประเด็นสำคัญ ๆ ที่ได้จากการอ่านเอกสารและรายงานนั้นเอง

จากที่กล่าวมาทั้งหมดจะเห็นว่าการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีจุดประสงค์ที่สำคัญเพื่อให้นักวิจัยเกิดความรู้ ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ ทฤษฎี ตลอดจนตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยที่ตนกำลังศึกษาอยู่ ช่วยให้สามารถเขียนกรอบแนวคิดในการวิจัย สมมติฐานการวิจัย และสามารถมองเห็นภาพรวมของงานวิจัยที่ตนเองกำลังศึกษาอยู่ ช่วยในการวางแผนการดำเนินงานวิจัยของตนว่าจะไปในทิศทางใด และจะศึกษาในรายละเอียดกว้างและลึกซึ่งแค่ไหน ฉะนั้นสำหรับนักวิจัยทุกระดับจำเป็นต้องให้ความสำคัญในขั้นตอนนี้เป็นอย่างมาก จำเป็นที่จะต้องศึกษาค้นคว้า รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องให้มากทั้งในแง่ปริมาณ และคุณภาพ อันจะส่งผลดีต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของ

งานวิจัยที่ตนทำอยู่ ฉะนั้นเราจะมองข้ามความสำคัญของหัวข้อ “การทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง” ไปไม่ได้เลยใช่ไหมครับ

เอกสารอ้างอิง

บุญชม ศรีสะอาด . การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ ; สุวีริยาสาส์น, ๒๕๔๓.

ล้วน และอังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ ; สุวีริยาสาส์น, ๒๕๓๘.

แหล่งข้อมูลอ้างอิงจากระบบเครือข่าย Internet

http://dusithost.dusit.ac.th/~ua-aree_jun/files/review.doc (วันที่ ๒๓ มี.ค. ๕๒)

<http://www.edu.tsu.ac.th/major/administration/Data/FE๕๑๑> (วันที่ ๒๓ มี.ค. ๕๒)

http://www.bcnr.ac.th/e_le/f_res/les๕.htm (วันที่ ๒๓ มี.ค. ๕๒)

พบปะนักวิจัย

รองศาสตราจารย์ ดร.วุฒิชชาติ สุนทรสมัย

สัมภาษณ์โดย...ปิยะวรรณ ปานโต

สวัสดีค่ะ ท่านผู้อ่านทุกท่าน สำหรับคอลัมน์ “พบปะนักวิจัย” ในเอกสารข่าวสารงานวิจัยและพัฒนาระดับนี้ ขอแนะนำการสัมภาษณ์รองศาสตราจารย์ ดร.วุฒิชชาติ สุนทรสมัย คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา บางแสน ชลบุรี ที่ผ่านมา อาจารย์ได้ส่งมอบผลงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ จำนวน ๙ เรื่อง และมอบให้กับห้องสมุดของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และเคยให้สัมภาษณ์ออกอากาศการเผยแพร่บทความวิจัยทางสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา ในรายการวิจัยก้าวไกล ในการนำเสนอผลงานวิจัย เรื่อง การบูรณาการข้อมูลงานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ และการจัดการรัฐวิสาหกิจขนาดย่อม และเรื่องความมีศักยภาพของการตลาดและความเป็นผู้ประกอบการของผู้ประกอบการรัฐวิสาหกิจ ฯลฯ

ซึ่งเป็นที่น่ายินดีที่ทางกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้รับความกรุณาจากท่านอาจารย์อีกเช่นเคยในการให้สัมภาษณ์ของคอลัมน์พบปะนักวิจัยในประเด็นคำถามเกี่ยวกับเรื่อง “ความสำคัญของการวิจัยในยุคปัจจุบัน” ซึ่งท่านอาจารย์ได้ให้แนวความคิดและองค์ความรู้ที่มีคุณค่าอย่างนักวิจัยที่แท้จริงเลยคะ ขอเชิญทุกท่านพบกับประเด็นในคำถามและคำตอบกันเลยนะคะ

คำถาม : ท่านอาจารย์มีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับความสำคัญของการวิจัยในยุคปัจจุบัน

รศ.ดร. วุฒิชชาติ สุนทรสมัย : การวิจัยมีบทบาทอย่างสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน หากประเทศใดสามารถวิจัยและสร้างความรู้ ตลอดจนประยุกต์ใช้ความรู้ให้เกิดประโยชน์ได้ ทั้งในแง่การสร้างองค์ความรู้จนพัฒนาเป็นปัญญาหรือโมเดลการประยุกต์สู่การปฏิบัติเพื่อตัดสินใจแก้ปัญหาในทุกระดับ มีการศึกษาที่มีผลกระทบเชิง

บวกต่อ กระบวนการพัฒนาประเทศ จากประสบการณ์จะเห็นว่า การพัฒนาประเทศของประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ญี่ปุ่น และเยอรมัน ล้วนชี้ให้เห็นว่าการทุ่มเททางการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีความรู้ และส่งเสริมให้ผู้ใช้กำลังแรงงานมีการเรียนรู้และพัฒนาตนเองตลอดเวลา จะเป็นการลงทุนที่คุ้มค่าและส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้าน

งานวิจัยเป็นเรื่องของงานที่ต้องใช้เวลา เป็นงานที่ต้องใช้ความอดทน เป็นงานที่ต้องใช้ความสามัคคี และเป็นงานที่ต้องทำกันเป็นทีม หลายคนอาจคิดว่า การทำงานวิจัยเดี่ยว ๆ ก็อาจทำได้ แต่หารู้ไม่ว่าในเรื่องหลักของงานวิจัยที่แท้จริง ต้องอาศัยคน อาศัยเวลา อาศัยความอดทน และอาศัยทรัพยากรเป็นอย่างมาก เพราะฉะนั้น ในจุดนี้เราจึงต้องกระตุ้นให้อาจารย์ของเราหรือนักวิจัย ตลอดจนบุคลากรของเรา มีความตื่นตัวในการทำวิจัยโดยมีตัวอย่างจะให้เห็น มีสิ่งจูงใจที่เห็นได้ จับต้องได้ แล้วใช้เวทีวิจัยต่าง ๆ เป็นการเผยแพร่ผลงานวิจัยอย่างต่อเนื่อง

- คำถาม : ท่านคิดว่าปัจจุบันควรส่งเสริมงานวิจัยด้านใดมากที่สุดคะ
- รศ.ดร. วุฒิชชาติ สุนทรสมัย : การทำงานวิจัย มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวางแผนเชิงกลยุทธ์ รวมทั้งส่งเสริมการบูรณาการความรู้และการวิจัยที่เป็นประเด็นหลักของชาติ สังคม มหาวิทยาลัยและสถาบันที่เกี่ยวข้อง ส่วนหนึ่ง คือการพัฒนาชุมชนและประเทศให้มีความก้าวหน้าสำหรับผมเองโดยส่วนตัวแล้ว ก็สนใจทำงานวิจัยอยู่แล้วตั้งแต่ยังไม่ได้จบการศึกษาระดับปริญญาเอก และได้ทำมาอย่างต่อเนื่อง ได้มีการเสนอผลงานในเวทีการวิจัยอย่างต่อเนื่องด้วยนะครับ ซึ่งผลงานวิจัยส่วนใหญ่ที่สนใจก็จะเป็นเรื่องของชุมชน เรื่องของการพัฒนารากฐานเศรษฐกิจ เศรษฐกิจรากแก้วในระดับชุมชน เพื่อต่อยอดออกมาในเชิงธุรกิจที่ยั่งยืนและมั่นคงในด้านการตลาด การท่องเที่ยว เพราะฉะนั้น แนนอน ผลที่เกิดขึ้นก็จะตกอยู่กับทุกคนในทุกครอบครัวที่จะนำไปใช้ประโยชน์ ไม่ว่าจะเป็นสังคมในภูมิภาคไหน สังคมในท้องถิ่นไหน คนไหน ประเทศไทยก็แล้วแต่ที่เราสนใจ

คำถาม : มุมมองของท่านเกี่ยวกับงานวิจัยในประเด็นอะไรบ้างที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการวิจัย

รศ.ดร. วุฒิชชาติ สุนทรสมัย : สามารถสรุปเป็นสองส่วนก็คือ ส่วนที่หนึ่งก็คือส่วนที่เกิดประโยชน์โดยตรงกับประเทศชาติ สรุปภาพรวมว่าทางสภาผู้แทนราษฎรสามารถเป็นที่พึ่งของประชาชนได้ เป็นที่พึ่งของชุมชนได้โดยมีฐานความรู้เป็นแกนหลักแกนนำ เจาะลงไปทำงานวิจัยที่ส่งเสริมการสร้างคุณธรรม คุณภาพของชีวิตที่ยั่งยืนของประชาชน

ส่วนถัดมาก็คือ ส่วนที่เกิดประโยชน์โดยตรงกับชุมชนหรือพื้นที่ เมื่อพวกเราถามกันถึง **โจทย์วิจัยหรือประเด็นการทำวิจัย** นึกถึงเรื่องของประชาชนที่จะมามีส่วนร่วมในการคิดสร้างสรรค์ทำวิจัย ก็แล้วแต่ ด้วยเวทีนี้เราควรเปิดเป็นเวทีวิจัยแบบอิสระ ใคร ๆ ก็เข้ามาร่วมได้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย แสดงออกแบบสมัครใจ เพราะฉะนั้นเราเปิดโอกาสให้กับทุกคนไม่ว่าจะมีสตางค์หรือไม่มีสตางค์ ก็สามารถเข้าร่วมฟัง เข้าร่วมคิด เสนอแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็น เพราะฉะนั้นก็เป็นเวทีที่ไม่เก็บภูมิความรู้ไว้คนเดียว สามารถเข้าร่วมได้อย่างเสรี สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี จึงเป็น**โจทย์วิจัยที่เกิดบนพื้นฐานของการที่ประชาชนมีส่วนร่วม**

คำถาม : รูปแบบงานวิจัยที่ดีควรจะเป็นอย่างไร

รศ.ดร. วุฒิชชาติ สุนทรสมัย : ความสามารถที่บ่งชี้ถึงความเข้มแข็งทางการวิจัยของประเทศพิจารณาได้จากโครงการวิจัยด้านต่าง ๆ ยกตัวอย่าง ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ส่วนใหญ่ ประมาณร้อยละ ๙๐ เป็นโครงการวิจัยประเภท “ประยุกต์” คือ ไม่ใช่การวิจัยพื้นฐานที่ให้ความสำคัญกับการสร้างความก้าวหน้าทางวิชาการโดยตรง ทุนวิจัยส่วนใหญ่หรือเกือบทั้งหมดจากแหล่ง “ภายใน” (ไม่ใช่ทุนต่างประเทศ) และดำเนินการแบบ “ต่างคนต่างทำ” บ่งถึงนัยประการหนึ่ง คือ การพึ่งพาตนเองได้ในระดับหนึ่ง แต่อีกด้านหนึ่งนั้นก็หมายถึงการขาดเครือข่ายการติดต่อร่วมมือทางวิชาการทั้งในระดับสถาบันกับชุมชน สถาบันกันเองและในระดับนานาชาติ ซึ่งยังมีความจำเป็นในแง่ของการสร้างความก้าวหน้า

และเข้มแข็งทางการวิจัย จึงจำเป็นต้องมีปรัชญาและแนวทางที่ชัดเจนว่า จะมุ่งเน้นเป้าหมายใดเป็นหลัก ได้แก่ การพัฒนาองค์ความรู้เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ หรือการฝึกฝนทักษะ

- คำถาม : ภาพรวมของนักวิจัยในปัจจุบันควรเป็นอย่างไร
- รศ.ดร. วุฒิชชาติ สุนทรสมัย : จากข้อมูลที่สะท้อนชัดเจนว่ากำลังคนและสถานภาพของบุคลากรที่มีศักยภาพในการวิจัย พร้อมทั้งงบประมาณและเงินทุนสนับสนุนการทำวิจัยแทบทุกด้านของประเทศ ที่สะท้อนจากสถาบันอุดมศึกษาของไทยมีลักษณะ “กระจุก” ตัวในมหาวิทยาลัยหลัก ๆ ไม่กี่สถาบัน ซึ่งปัญหาสำคัญด้านความเหลื่อมล้ำต่อการพัฒนางานวิจัยทั้งด้านปริมาณและคุณภาพแก่สถาบันอุดมศึกษาในส่วนภูมิภาคส่วนใหญ่เป็นอย่างมาก

นอกเหนือจากนี้แล้ว การสร้างบรรยากาศแห่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกันอาศัยเทคโนโลยีประยุกต์กับการจัดการความรู้ให้มีการ “กระจาย” อย่างทั่วถึง ทุกทิศทุกทาง และทุกระดับ ควรมีการจูงใจให้ทำงานวิจัยคือ ทำให้นักวิจัยได้เห็นผลงานการพัฒนาด้านการวิจัยใหม่ ๆ ด้วย มีการเสนอในรูปแบบการบรรยาย ทางด้านโปสเตอร์ เพื่อให้เกิดความหลากหลาย ในด้านของวิธีการนำเสนอ และหลากหลายในด้านของเนื้อหา หรืออีกทางหนึ่งคือให้ผู้เชี่ยวชาญ และนักวิจัยได้เข้ามารับฟัง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน หรือเป็นผู้แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น และแรงจูงใจเรื่องของวิสัยทัศน์ความรู้ของมหาวิทยาลัยและหน่วยงานต่าง ๆ ที่ต้องการมุ่งสู่ความเป็นระดับนานาชาติ ฉะนั้นเวทีการเผยแพร่งานวิจัยจึงเป็นเวที เพื่อจะทำให้เกิดแรงจูงใจ ที่จะจุดประกายให้เกิดการสร้างนักวิจัย สร้างองค์ความรู้ แล้วก็ต่อยอดการพัฒนาองค์ความรู้ต่อไป เพราะฉะนั้นสิ่งที่เราหวังนี้ ไม่ได้หวังแค่งานให้แล้วเสร็จ เราหวังผลลัพธ์ต่อเนื่องกันว่าอาจจะมียุทธศาสตร์เพิ่มขึ้น หรือจะมีผู้สนใจนำความรู้ นำการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้จากการวิจัย และการเสวนาไปใช้ประโยชน์ให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น ดังนั้น การเปิดโอกาสในการที่จะแสดงความคิดเห็นในการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ ของทั้งคณาจารย์ นิสิต บุคคลภายนอกที่เป็นนักวิจัย และเป็นนักวิชาการ รวมทั้งประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา จึงเป็นแหล่งระดมนักวิชาการ เป็นการรวมตัวของ

นักวิชาการ คณาจารย์ นักวิจัย ในการพัฒนาองค์ความรู้ ทั้งในระดับภูมิภาค ระดับสากลต่อไปในอนาคต นักศึกษาของเราเป็นเป้าหมายสำคัญในการพัฒนา เมื่อครูบาอาจารย์พัฒนา และระบบต่าง ๆ พัฒนา นิสิตนักศึกษาของเราก็จะได้รับความรู้ที่ทันสมัย นักศึกษาก็จะไม่อายใคร และได้รับวิธีการเรียนการสอนที่ทันสมัยที่ก้าวหน้า เพราะฉะนั้นนักศึกษาก็จะได้รับประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม เพราะเชื่อว่านักศึกษาก็เป็น ประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ ไม่ว่าจะมีความเชื่อชาติใดภาษาใดก็แล้วแต่ ก็สามารถกลับไปพัฒนาประเทศ ของตน หรือจะกลับมาพัฒนาประเทศที่เราเชื่อว่ามีความสัมพันธ์อันดีต่อกันได้

- คำถาม : ประเด็นอื่น ๆ ที่อาจารย์อยากจะกล่าวถึง และให้คำแนะนำ พร้อมทั้งเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับงานวิจัย
- รศ.ดร. วุฒิชชาติ สุนทรสมัย : อยากจะฝากไว้ว่า ผู้บริหารของสถาบันในศาสตร์ด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเข้าใจธรรมชาติของระบบการวิจัย โดยกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายที่ชัดเจน โดยเฉพาะควรมุ่งไปสู่การพัฒนาเครือข่ายการวิจัยที่มีเป้าหมายในการสร้าง “คุณค่า” และ “คุณภาพ” มากกว่า “ปริมาณ” ที่มีการวางกลยุทธ์การวิจัยเชิงบูรณาการศาสตร์ ในด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์กันเอง และกับศาสตร์อื่น ๆ เป็นสหวิทยาการ (Multidisciplinary) ให้มากขึ้น ทั้งนี้ จำเป็นต้องมีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Peopleware) เงินทุน เครื่องมืออุปกรณ์การวิจัย (Hardware) ร่วมกับการสนับสนุนและการส่งเสริมการวิจัย (Software) เพื่อผลักดันและจูงใจให้เกิดความร่วมมือกันที่จะเปลี่ยนแปลงเพื่อทำให้สามารถแข่งขันได้ทั้งในระดับภูมิภาคและขยายสู่ระดับโลก อย่างยั่งยืนในยุคโลกาภิวัตน์นี้ต่อไป...

ท่านผู้อ่านคะ นับว่าเป็นมุมมองของนักวิจัยอย่างแท้จริงที่ท่านได้กรุณาให้แนวความคิดและมุมมองเกี่ยวกับงานวิจัยอย่างนักวิชาการที่เต็มไปด้วยองค์ความรู้ ซึ่งนับเป็นโอกาสอันดีที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักวิชาการ โดยกลุ่มงานวิจัยและพัฒนาได้รับความร่วมมือจากท่านอาจารย์ มาโดยตลอด ก็ต้องขอขอบพระคุณท่านอาจารย์ รศ.ดร.วุฒิชชาติ สุนทรสมัย มา ณ โอกาสนี้ด้วยค่ะ

LIART

ปิดท้ายวิจัย

ก้าวไปในบุญ : เสริมมงคลให้พระ ๙ วัด

ปิดท้ายวิจัยประจำเดือนนี้ จากการทำทอ้งเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้เปิดโครงการ “เที่ยวไทยครีกครั้น เศรษฐกิจไทยคึกคัก” ที่มุ่งส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทยมากขึ้น ซึ่งจะเป็นการช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศ และกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น มุ่งเน้นการสร้างมิติใหม่แห่งคุณค่าของการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทย โดยทำให้ประชาชนตระหนักถึงประโยชน์ของการท่องเที่ยวที่ไม่เพียงแต่ให้ความสุข สนุกสนาน และได้เรียนรู้จากประสบการณ์ใหม่ๆ เท่านั้น หากยังก่อให้เกิดคุณค่าต่อระบบเศรษฐกิจ และยังสร้างความภาคภูมิใจสำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยทุกคนที่ได้มีส่วนช่วยในการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศ เพราะการใช้จ่ายในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจะทำให้เกิดรายได้หมุนเวียนในประเทศ และช่วยให้สภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัวให้ขับเคลื่อน ส่งผลดีต่อระบบเศรษฐกิจและบรรยากาศของประเทศโดยรวม

ดังนั้น ในคอลัมน์นี้ขอนำเสนอการท่องเที่ยวในประเทศไทย เพื่อให้สอดคล้องกับโครงการ “เที่ยวไทยครีกครั้น เศรษฐกิจไทยคึกคัก” ด้วยโครงการไหว้พระ ๙ วัด เพราะปัจจุบันการไปไหว้พระขอพรต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ใน ๙ วัดที่มีชื่อเสียงของกรุงเทพมหานครกำลังเป็นที่นิยมกันอย่างกว้างขวาง นอกจากความเชื่อที่ว่าจะทำให้ชีวิตดีขึ้น และมีสิริมงคลตามชื่อของสถานที่แล้ว ยังเป็นการสร้างเสริมกำลังใจที่ดีด้วย อย่างไรก็ตาม การที่คนเราจะประสบความสำเร็จ พบความก้าวหน้าในชีวิตได้นั้น จำเป็นจะต้องมีการปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับสิ่งที่เราคาดหวังหรือปรารถนาด้วย ดังนั้น จึงได้เสนอแนวทางปฏิบัติ “ก้าวไปในบุญ” เพื่อเป็นการเสริมกุศลที่จะทำให้ท่านสมบุญยิ่งขึ้นตามคติความเชื่อของสถานที่ศักดิ์สิทธิ์แต่ละแห่ง ดังนี้

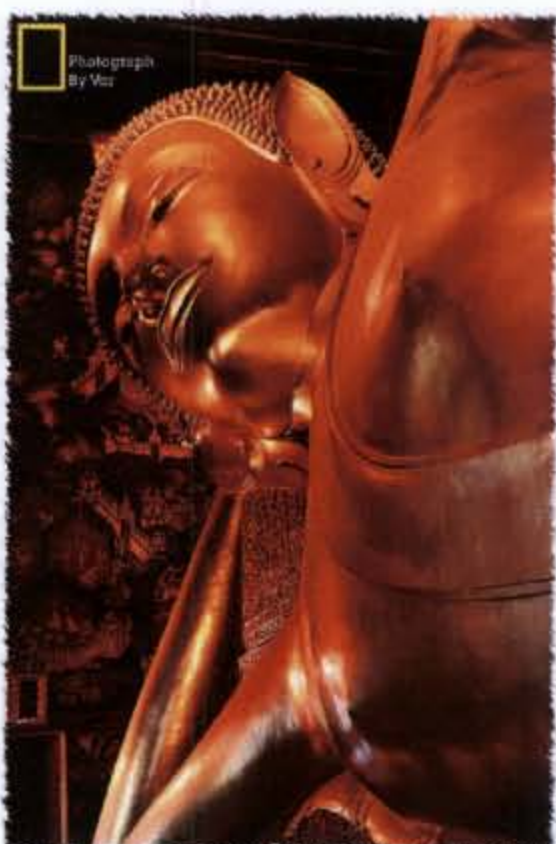

วัดกัลยาณมิตรวรมหาวิหาร เป็นวัดเดียวในประเทศไทยที่พระประธานเป็นพระพุทธรูปปางปาลิไลยก์ ผู้ไปไหว้มีคติความเชื่อว่า “เดินทางปลอดภัยดี มีมิตรไมตรี” ซึ่งหลักธรรมที่จะทำให้ปลอดภัยทั้งการเดินทางและการดำรงชีวิตได้ คือ การไม่ประมาท มีสติ คือ ให้รู้ตัวอยู่เสมอ เช่น ขณะที่ดื่มของมึนเมา ง่วงนอน หรือพูดโทรศัพท์มือถือก็ไม่ควรขับรถ เป็นต้น ส่วนการสร้างไมตรีให้เกิดขึ้น สามารถทำได้หลายอย่าง เช่น การให้ทาน ให้อภัย ให้อภัย ให้สิ่งของ ให้ความเอาใจใส่ต่อผู้อื่น เป็นต้น พระพุทธเจ้าตรัสไว้ว่า “ผู้ไม่ประมาทย่อมไม่ตาย” และ “ผู้ให้ ย่อมผูกไมตรีไว้ได้”

วัดชนะสงครามราชวรมหาวิหาร รัชกาลที่ ๑ โปรดเกล้าฯ ให้เป็นวัดพระสงฆ์ฝ่ายรามัญ เพื่อให้เกียรติแก่ทหารมอญในกองทัพของสมเด็จพระราชวังบวรมหาสุรสิงหนาท ซึ่งมีชัยชนะต่อข้าศึกถึง ๓ ครั้ง ผู้ที่ไปวัดนี้ เพราะเชื่อในคติที่ว่า “มีชัยชนะต่ออุปสรรคทั้งปวง” ซึ่งธรรมที่

จะช่วยให้คนชนะอุปสรรคได้ทุกอย่างคือ ความเพียรพยายาม และความอดทน ที่จะทำให้เรามีความมุ่งมั่น เจอปัญหาก็ไม่ย่อท้อ หรือยอมแพ้ แต่จะต่อสู้ แก้อิเหน่ อดทนต่อความยากลำบากจนประสบความสำเร็จในที่สุด พระพุทธองค์กล่าวว่า “คนจะพ้นทุกข์ได้เพราะความเพียร”

วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร หรือ วัดโพธิ์ เป็นวัดที่มีเจดีย์ถึง ๙๙ องค์ ถือว่ามากที่สุดในประเทศไทย มีคติตามความเชื่อว่า “ร่มเย็นเป็นสุข” คนจะอยู่เย็นเป็นสุขได้ ต้องเป็นคนมีศีลมีธรรม อย่างน้อยที่สุดก็ควรมี เบญจศีล หรือ ศีลห้า กำกับการดำเนินชีวิต เพราะจะทำให้เราไม่ไปเบียดเบียนผู้อื่นทั้งกาย วาจา และใจ อันจะมีผลให้เราไม่มีศัตรูที่จะมาทำร้ายหรือทำให้เราเดือดร้อนภายหลัง พระพุทธเจ้าทรงกล่าวไว้ว่า “ธรรม ย่อมคุ้มครองผู้ประพฤติธรรม”

วัดพระศรีรัตนศาสดาราม หรือวัดพระแก้ว เป็นที่ประดิษฐานของ “พระแก้วมรกต” พระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองของไทย มีคติสำหรับผู้มาไหว้ว่า “แก้วแหวน เงินทองไหลมา เทมา” อันหมายถึงให้มีความร่ำรวยนั่นเอง ซึ่งผู้ที่จะมีเงินทองได้จะต้องเป็นผู้รู้จักหาเงิน และใช้เงินเป็น เป็นคนทำมาหากินในทางที่ชอบหรือสัมมาอาชีพะที่จะไม่ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียแก่ตนในอนาคต และต้องเป็นคนที่ยืนยันมั่นเพียร ฝึกฝนให้มีความชำนาญและรู้จริงในวิชาชีพ อีกทั้งต้องรู้จักเก็บรักษาทรัพย์ที่ได้มาด้วย พระพุทธเจ้ากล่าวว่า “ทรัพย์สินย่อมพอกพูนขึ้นได้ เหมือนดังก่อกอมปลวก”

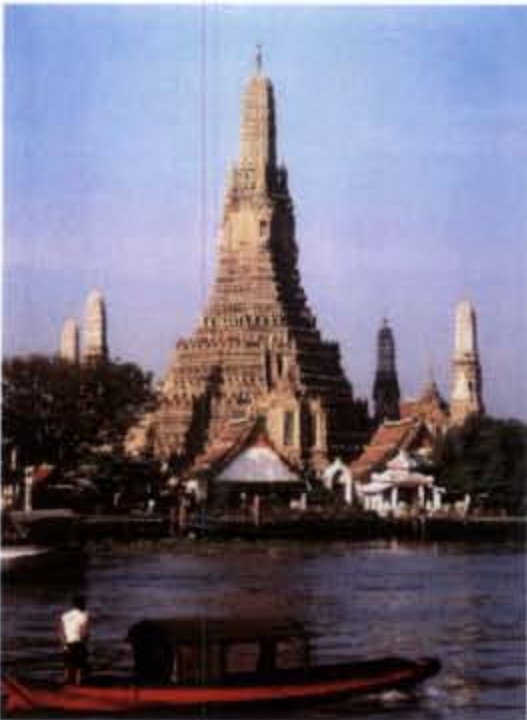

วัดระฆังโฆสิตารามวรมหาวิหาร เคยเป็นที่ประทับของสมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี) ซึ่งเป็นพระเถระผู้ทรงเกียรติคุณและวิทยาคุณที่โด่งดังมาก มีคติในการไหว้พระที่นี้ว่า “มีคนนิยมชมชื่น” ซึ่งบุคคลที่จะทำให้ผู้อื่นนิยมชมชื่นได้ ควรจะมีหลักที่เรียกว่าสังคหัตถ์ ๔ ได้แก่ ทาน ได้แก่ การให้ปัน เอื้อเฟื้อด้วยปัจจัยสี่ ปิยวาจา คือการพูดจาดี สุภาพ ไพเราะน่าฟังต่อกัน อตถจริยา คือ ทำประโยชน์แก่เขา บำเพ็ญประโยชน์แก่ผู้อื่น สมานัตตตา คือ ทำตนเสมอต้นเสมอปลาย ไม่เอาเปรียบผู้อื่น เช่นนี้ไปที่ใดย่อมทำให้คนรักใคร่ และประทับใจอยู่เสมอ ดังที่พระพุทธองค์กล่าวว่า “กลิ่นของคนดีย่อมหอมทวนลมไปได้”

วัดสุทัศนเทพวรารามราชวรมหาวิหาร เป็นวัดประจำรัชกาลที่ ๘ และมี “พระศรีศากยมุนี” เป็นพระประธานที่พระวิหาร มีคติว่า “ไหว้พระวัดสุทัศน์ฯ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีเสน่ห์แก่บุคคลทั่วไป” การที่คนเราจะมีวิสัยทัศน์กว้างไกลได้ จะต้องเป็นคนที่มีประสบการณ์มาก เรียนรู้มาก และ

รู้จักนำมาใช้ ซึ่งเราสามารถนำหลักในการศึกษาเล่าเรียนมาใช้ได้นั้นคือ สุ จิ ปุ ลิ หรือ หัวใจนักปราชญ์ อันมาจาก สุต คือ ฟังมาก ในที่นี้เรารวมถึงการอ่านด้วย จินตนะ คือ การคิด รู้จักคิดใคร่ครวญหาเหตุผลในเรื่องต่างๆ ปุจฉา การถามไถ่ให้เข้าใจให้ถ่องแท้ และ ลิขิต คือสามารถเขียน สื่อสารสิ่งที่เราศึกษาหรือเรียนรู้ออกมาได้ หัวใจนักปราชญ์นี้จะทำให้เราเป็นผู้ที่ไม่ล้าหลัง เพราะคนที่ฟังมาก อ่านมาก ย่อมจะได้เปรียบผู้อื่น ยิ่งปัจจุบันเป็นยุคข้อมูลข่าวสาร ยิ่งศึกษาหาความรู้มากเท่าใด ก็ย่อมจะเป็นพื้นฐานแห่งความฉลาดรอบรู้มากขึ้นเท่านั้น อีกทั้งยังเป็นเสน่ห์แก่ตัวเราเองในการพูดคุยกับผู้อื่นอีกด้วย ดังพระพุทธเจ้าตรัสว่า “ผู้ที่ใฝ่ในการศึกษา ย่อมจะเป็นผู้เลิศ”

วัดอรุณราชวรารามราชวรมหาวิหาร หรือวัดแจ้ง เป็นวัดที่มีพระปรางค์ที่ใหญ่ที่สุดในโลก สูง ๓๓ วาเศษ มีคติว่า “ชีวิตรุ่งโรจน์ทุกคืนวัน” กล่าวกันว่าบุคคลที่ต้องการความเจริญก้าวหน้าหรือชีวิตที่รุ่งโรจน์ ควรจะต้องเลือกอยู่ในถิ่นที่เหมาะสมและสิ่งแวดล้อมที่อำนวยต่อการพัฒนาชีวิต ต้องรู้จักคบหาคนดี ผู้ทรงคุณและผู้ที่เกี่ยวข้องแก่การแสวงหาธรรมและความรู้ ข้อสำคัญคือ ต้องตั้งตนมั่นในธรรมและการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง มีเป้าหมายที่ดีในชีวิต และควรเสริมด้วยหลักอิทธิบาท ๔ นั่นคือ มีฉันทะ ความพอใจและรักงานที่ทำ วิริยะ ความเพียรที่จะทำงานให้สำเร็จเสร็จสิ้น จิตตะ ความเอาใจใส่ฝึกฝนในงานที่ต้องทำ และวิมังสา ใช้ปัญญาพิจารณาใคร่ครวญ เพื่อพัฒนาปรับปรุงสิ่งที่ทำ เหล่านี้จะทำให้เราประสบความสำเร็จในชีวิตยิ่งขึ้น ดังพระพุทธองค์ว่า “ถ้ารู้ว่าสิ่งใดเป็นประโยชน์แก่ตน ควรรีบลงมือทำสิ่งนั้นทีเดียว”

ศาลหลักเมืองกรุงเทพมหานคร รัชกาลที่ ๑ ได้มีพระราชพิธีฝังเสาพระหลักเมืองเมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๓๒๕ มีคติแก่ผู้มาไหว้ว่า “ตัดเคราะห์ ต่อชะตา เสริมวาสนา บารมี” ซึ่งนอกจากจะไหว้ศาลแล้ว เรายังสามารถสร้าง บุญกิริยาวัตถุ อันประกอบด้วย ทานมัย คือ ทำบุญด้วยทรัพย์สิ่งของ ศีลมัย ทำบุญด้วยการรักษาศีลหรือประพฤติดีต่างๆ ภาวนามัย คือ ทำบุญด้วยการเจริญภาวนา คือฝึกจิตให้เจริญด้วยสมาธิและปัญญา นอกจากนี้ การประพฤติตนอ่อนน้อม การช่วยบำเพ็ญประโยชน์ การให้ผู้อื่นร่วมกระทำดี การยินดีในความดีของผู้อื่น การฟังธรรม หรือให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น ก็ถือเป็นการทำบุญเช่นเดียวกัน ดังที่พระพุทธเจ้ากล่าวไว้ว่า “ไม่ฟังดูหมิ่นว่าบุญเล็กน้อยจะไม่มีผล”

ศาลเจ้าพ่อเสือ เป็นศาลเจ้าเก่าแก่ ซึ่งเป็นเคารพนับถือของชาวจีนและไทยเป็นอย่างมาก มีคติความเชื่อว่า “เสริมอำนาจบารมี” คนที่จะมีวาสนาบารมีส่วนใหญ่มักจะเป็นผู้นำ หรือแม่มีใช้ แต่อยากจะได้ตนมีอำนาจบารมี ก็ควรจะปฏิบัติตามหลักทศพิธราชธรรม อันเป็นคุณธรรมของผู้ปกครองหรือผู้บริหาร ซึ่งจะช่วยให้ผู้อื่นเกิดความเคารพนับถือ และนำมาซึ่งการเป็นที่

ยอมรับอย่างแท้จริง มีอยู่ ๑๐ ประการ คือ ทาน-การให้ปัน ศีล-รักษาความสุจริต ปริจาคะ-ความเสียสละ อาชวาระ-ความซื่อตรง มัททวะ-ความไม่เย่อหยิ่ง ตปะ-การมีให้กิเลสมาครอบงำ อักโกธะ-ความมีเหตุผลไม่เกรี้ยวกราด อวิหิงสา-ความไม่หลงระเหิงในอำนาจ ชันติ-ความอดทน และ อวิโรธนะ-การประพฤติมิให้ผิดจากธรรม ถือประโยชน์สุขของส่วนรวม นอกจากนี้ ยังต้องมีพรหมวิหาร ๔ คือ มีเมตตา ความปรารถนาให้คนอื่นเป็นสุข กรุณา ความสงสารอยากช่วยให้เขาพ้นทุกข์ มุทิตา ยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข และอุเบกขา คือ มีใจเป็นกลาง เมื่อเห็นคนอื่นได้รับผลดีหรือชั่วตามเหตุที่เขาประกอบ ซึ่งหลักการทั้งสองอย่างนี้ แม้จะปฏิบัติได้เพียงบางส่วนก็ช่วยให้เกิดความนิยมนับถือได้แล้ว พระพุทธเจ้าตรัสว่า “คนพาลเป็นผู้นำไม่ได้”

เราจะเห็นได้ว่าหลักปฏิบัติเหล่านี้ มิใช่เรื่องที่ยากหรือเหลือบ่ากว่าแรง แต่หากสามารถปฏิบัติไปพร้อมกับการไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ได้จะช่วยหนุนนำให้ความปรารถนาของเราสัมฤทธิ์ผลเร็วยิ่งขึ้น

กองบรรณาธิการ

เอกสารอ้างอิง

<http://www.culture.go.th/study.php?&YY=๒๕๕๘&MM=๒&DD=๘> (๓๑ มีนาคม ๒๕๕๒)